

MAGYAR VENDÉGLŐS

és

KAVÉS-IPAR

Budapest, 1913 április 1-én.

XVI. évfolyam.

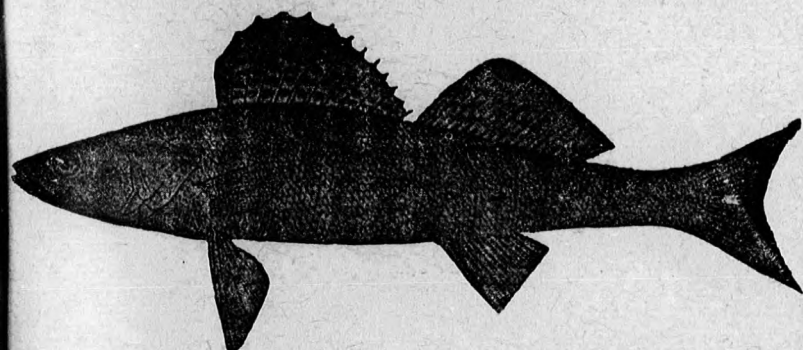
Szerkesztőség és kiadóhivatal;

7. szám.

Budapest, VI. kerület, Szondy utca 45-47. szám.

Telefon 117-61.

Telefon 117-61

ALAPÍTOTT 1820. ○○○○ ALAPÍTOTT 1820

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

ZIMMER FERENCZ

RS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

HALÁSZMESTER BUDAPESTEN.

Főüzlet: Központi vásárcsarnok. Flóközlet: V., József-tér 4. sz.

TELEFON 61-24.

TELEFON 138-19.

INTERURBAN TELEFON 61-24.

Sürgőnyezim: ZIMMER HALÁSZMESTER, BUDAPEST.

A „Balatoni Halászati Részvénytársaság” kizárólagos képviselője.

Az EGYEDÜLI halkereskedő cég, mely az előkelő háztartásokban és étter-
mekben szükségelt ÖSSZES halfajokat ÁLLANDÓAN raktáron tartja.

SZÁLLIT: A LEGMAGASABB KIRÁLYI UDVAR ÉS
JÓZSEF FŐHERCEG Ö FENSÉGE UDVARA SZÁMÁRA.

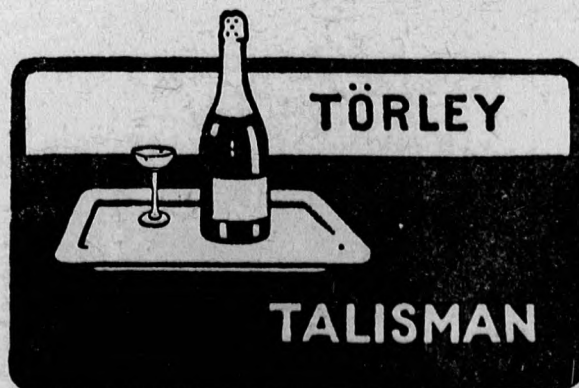
Nagy Ignác

pincefelszerelési
: cikkek üzlete :

Budapest, VII.,
Károly-körút 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
leginkább a sör-, bor- és cognac-
fejtéshez szükséges tárgyakból
nevezetesen palaczkokat, palaczk-
kupakok, parafadugaszok, czim-
kék, továbbá dugaszoló- és ku-
pak-gépek, szűrőkészülékek s
minden e szakmába vágó cikkek-
ből legjobb és legpontosabb ki-
szolgálás,

= Kimerítő és képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

A városligeti GYÓGYFORRÁS

szénsavval telített, kellemes ízű

ILONA

artézi ásványvize legyen mindennapi italed.

Megrendelési cím: ARTÉZIA R.-T. BUDAPEST,
VII., EGRESSY-UT 20/c. Telefon 50-72.**Főpinczér urak!**Ha egy levelezőlapon pontos címüket, az üzlethelyiség megjelölésével közlik velünk, **díjtalanul és bérmentve küldünk****SZÁMOLÓ CZÉDULAKAT**

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar”

kladóhivatala

Budapest, VI., Szondy-u. 45-47

(Csakis írásbeli rendelést fogadunk el.)

Marosvásárhelyta Főtéren, egy kitűnő forgalmu saroképület
azonnal **bérbeadó, esetleg eladó.**

A földszint sörcsarnoknak, az emelet vendégszobáknak, vagy lakásoknak is használható. Értekezhetni Csernáth Istvánnál, Marosvásárhelyt, :: Szentgyörgy-tér 9. szám alatt.

TELEFON 161-44.

Kávéházi s vendéglői berendezéseket
alpacca, chinaezüst árut vesz és elad**Braun Gyula**

Budapest VII., Sip-utca 14.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAIcsászári és királyi udvari tekeasztalgár,
cs. és kir. szabadalm. jégszekrénygár.
Árjegyzék vidékre ingyen és bérmentve.

Budapest, VII. ker., Dob-utca 90. szám.

KARLSBADBAN A HOTEL GLATTAUER

mely ezideig rituálisan vezetett, izraelita vallásu kaucióképes bérlőnek azonnal

átadó, esetleg eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Jur. Dr. Samel Adolf ügyvéd, Karlsbad.**Hirdetmény.**

Lugoson a Facseti-utcában 1288/2. összeírási szám alatt lévő

„Concordia“-szálloda

1914. évi jan. hó 1-től kezdve szállodának vagy más célra leendő bérbeadása végett a lugosi gör. kel. román egyházközség bizottsága a zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalást 1913. évi május hó 15. napjának d. u. 2 órájára tüzi ki.

Ezen emeletes szálloda földszintjén egy nagy kávéházi és egyéb 3 melléktérrel, egy vendégszobával, konyha, kávéházi konyha, italmérő, éléskamra, két nagy pince 4 szakkasszal stb.-vel bir.

Az emeleten van két lépcsőzet, nagy terem, 9 vendégszoba és megfelelő padlás.

A szálloda mellett egy lakóház 3 szobával, továbbá cselédszoba, mosókonyha, istálló és kocsiszin, továbbá parkszerű tágas kert, nyári táncterem egy melléktérrel és két ruhatárral, tekepályával, zenepavillonnal, italkimérő, nyári konyha és éléskamra helyiséggel.

A részletes árverési feltételek az érdekeltek részéről minden köznapon délelőtt 8-9 óráig a lugosi gör. kel. román templom udvarában lévő egyházközségi bizottsági irodában megtekinthetők.

Az 1 kor. bélyeggel ellátott, lepecsételt írásbeli ajánlatokhoz a felajánlandó évi bérösszegnek megfelelő 10%-os óvadék csatolandó. Az ajánlattevő ajánlatában bejelenteni tartozik, hogy a feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

Az ajánlatok a fentebb kitűzött határidőig alulírott lugosi gör. kel. román egyházközségi bizottsági elnök kezeihez nyújtandók be. Elkészen beérkezett ajánlatok figyelmen kívül fognak hagyatni.

Lugoson, 1913. január hó 21-én.

Dr. Popovici György

lugosi gör. kel. rom. egyh. bizotts. elnök.

ANDRÉNYI SEC

(FÉL ÉDES)

ANDRÉNYI EXTRA

(ÉDES)

szakemberek által a legdrágább francia pezsgőkkel ismételt összehasonlítottván nemcsak egyenértékűeknek, de több ízben a francia pezsgőknel **JOBBAKNAK** találtattak.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDEGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíj-Egyesülete“ — A „Debreczeni szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Nagyvárad Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata“ — Az „Ujvidéki Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Kassai Vendéglősök, Kávésok, Korcsmárosok és Pinczerek Egyesülete“ — Az „Aradi Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata“ — A „Szegedi Szállodások, Kávésok, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Győri szab. kir. városi Vendéglősök, Italmérők és Kávésok Ipartársulata“ — A „Szatmár sz. kir. városi Vendéglősök, Kávésok és Pinczerek Egyesülete“ — A „Pozsony szab. kir. városi Szállodások, Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávésok Ipartársulata“ — A „Borsodmegyei Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Egyesülete“ — A „Pécs-Baranyai Vendéglősök Ipartársulata“ — A „Kiskunfélegyházi Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Budapesti Kávésipartársulat“ — A „Nógrádvármegyei Korcsmárosok és Italmérők Egyesülete“ — A „Budapesti Kávésok Szövetsége“ — A „Pozsonyi Pinczér Önszegélyező és Menhely-Egyet“ — A „Nezsideri és Rajkai Járásai Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Tata-Tóvárosi Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Korcsmárosok Ipartársulata“ — A „Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesülete“. A — „Turóczvármegyei szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Negyedévre . . . 3 korona. | Egész évre 12 korona.
Félévre . . . 6 korona. | Egyes szám ára 50 fillér.

TELEFON : 117-61.

Megjelen

minden hó 1. és 15. napján.

Laptulajdonos-szerkesztő:

F. KISS LAJOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest VI., Szondy-u. 45-47

Hirdetések fölvétele ugyanott.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A jó öreg korcsmáros.

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége“ márcziusi ünnepélye.

Budapest, 1913. márczius 15.

A főváros és a vidék, az egész ország és hazafias közönsége ez évben is lelkes felbuzdulással, a nagy történelmi nap emlékéhez és jelentőségéhez mért komolysággal ünnepelte a magyar szabadság örömnapjának évfordulóját. A márczius 15-iki szép, nagy ünnepléséhez az időjárás is hozzájárult, maga is díszbe öltözködve, gyönyörű tavaszi napsugaras nappá varázsolta az ünneplők számára ezt az évfordulót, amely minden magyar embernek közös ünnepe. A magyarság hagyományos ünnepének szokásos szép szertartásai közé azonban ez évben egy megragadó új részlet is vegyült, Petőfi Sándor szülei sírjának érzekoszorúval való megjelölése.

A budapesti Kerepesi-uti temető egyik halhatatlan sírhantján mától kezdve érzekoszoru hirdeti a hálás utódok kegyeletét. A sírhant a világ legnagyobb költője, Petőfi Sándor szüleinek hamvait takarja, a koszorut pedig a »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége« helyezte el a »jó öreg korcsmáros« sírján. Nagyon szép, kegyeletes és költői gondolat, hogy az utódok megkoszorúzzák elődjük, volt öreg kártyás sírját, ami nemcsak hódolat a nagy költő emlékének, de egyuttal az örök hála kifejezője is. *Glück* Frigyes eszméje valósult meg a mai nappal és a »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetségének« soha el nem muló dicsősége, hogy kegyeletes érzéseit a Petrovics-család sírhantjának talapzatán, a Turul lábainál művészi kivitelű érzekoszoru fogja hirdetni időtlen időkig.

Tudnunkkal ez az első eset, hogy kegyelet megnyilatkozása nemcsak a költőt magát, hanem első sorban a költő apját illeti. Szobra, írott, vagy fara-

gott emléke elég sok történelmi, politikai és irodalmi nagyságunknak van, ámde talán sohasem jutott senkinek eszébe, hogy ezeknek a nagyságoknak apjátanyját halóporukban külön is megtisztelje, örök nyughelyüket az apa pálya- és hivatástársainak marandó jelével jelölje meg.

Mi lehet ennek a feltűnő jelenségnek az oka?

Aligha tévedünk, ha annak a szép és nemes elharozásnak okát, amely bennünket, magyar korcsmárosokat arra birt, hogy a »jó öreg korcsmáros« sírját érzekoszorúval jelöljük meg, nemcsak abban a *bűszkeségben* keressük, amelylyel valamennyien a nagy, halhatatlan korcsmárosfiura tekintünk, nemcsak arra a *készségre* vezetjük vissza, amelylyel minden szép és hazafias eszmét a magunkévá szeretünk és tudunk is tenni, hanem megtaláljuk abban a *hálában*, melylyel azért adózunk a *korcsmáros fiának*, mert minden nagysága ácazára sem tagadta meg származását, apjának tisztos mesterségét, sőt — ahol csak lehetett — szinte tüntető hivalkodással, szintiszta demokracizmussal emlékezett meg szülei hivatásáról, egyszerűségéről, szegénységéről, megmaradván emellett szüleinek — egész halálukig! — szerető, gyengéd és hálás gyermekének, kinek az volt legnagyobb boldogsága, hogy szüleit anyagilag is segíthette.

Erthető, tehát, ha mi, *vendéglősök*, a »jó öreg korcsmáros« önérzetes *bűszkeséggel* valljuk egészen a magunkénak és ennek külsőleg is látható jelét adjuk, de erős a hitünk, hogy ebben a nüzusban, ebben a cselekedetben nagy része van a *vendéglősapák* szívének is, akik így hálálják meg a nagy költőnek, hogy amikor magának a halhatatlanságot megszerezte, verseiben apjának, a vendéglősnek, még a mi érzekoszorunknál is marandóbb emléket állított.

A koszoru letétele és felavatása, ma, a szabadság ünnepnapján ment végbe és országos jellegűvé vált azáltal, hogy az ünnepségen nemcsak a »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége«, hanem a székesfő-

Szent Margitszigeti üdítővíz.

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz. Mint asztali víz nagyon kellemes jóhatású, egészségápoló ital — A Szent Margitszigeti Üdítő- és Gyógyvíz Kezelősege Budapest. VI., Teréz-körút 22 — Telefon-szám 30-52.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

város hatóságának, a Petőfi-társaságnak, számos vidéki ipartársulatnak és vidéki vendéglősiskolának kiküldöttjei is részt vettek.

Az ünnepségen a »Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetsége« képviselőjében Glück Frigyes elnök vezetésével Kommer Ferencz alelnök, Wilburger Károly pénztáros, Bokros Károly, Dökker Ferencz, Frenreisz István, Grátz Vilmos (Pozsony), Gundei Károly, Hack István, Holub Rezső, Malosik Antal, Mohos Ferencz, Müller Antal, Kneffel Béla (Félegyháza), Palkovics Ede, Pelzmann Ferencz, Radocsay Imre (Pécs) igazgatósági tagok, a »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata« képviselőjében az ipartársulat teljes választmánya, — a »Budapesti vendéglősök Jóbarát asztaltársasága« összes tagjai jelentek meg az ünnepélyen, amelyre Walter Károly igazgató és Augusztiny Oszkár tanár vezetése alatt a »Budapesti vendéglősök szakirányu tanonciskolája« növendékei is kivonultak.

Az ünnepségen Budapest székesfőváros törvényhatóságát dr. Vita Emil tanácsos, a Petőfi-Társaságot Herczeg Ferencz orsz. képviselő, elnök, dr. Ferenczy Zoltán alelnök, Pakots József titkár, Várady Antal, Neugebauer László, Koroda Pál választmányi tagok, — az orsz. iparegyesületet Gelléri Mór kir. tanácsos, igazgató képviselték. Végül jelen voltak a győri, pécsi, debreczeni, szegedi, szombathelyi, kolozsvári, pozsonyi kaposvári, nagyváradi és temesvári vendéglősipartársulatok kiküldöttjei szakiskoláik növendékeivel.

Az ünnepélyt a Petőfi család siremléke előtt Glück Frigyes szövetségi elnök a következő avatóbeszéddel nyitotta meg:

Glück Frigyes avató beszéde.

Szeretett kartársak!
Szabad polgártársak!

A »Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége« nevében jöttünk és zárandokoltunk el nagy költőnk, Petőfi Sándor szüleinek sírjához! Eljöttünk, hogy örök pihenő helyükre letegyük örökké tartó érczoszorunkat, mely nemcsak hódolatunknak és kegyeletünknek jele a boldog szülők iránt,

kik hazánknak a legnagyobb magyar költőt adták, azt a fejedelmi lángelméjű férfit, aki a hazaszeretetet, a nemzeti érzést örök időkre oly mélyen és oly igazán 'szívünkbe véste, hogy az nemzedékről-nemzedékre erősödve marad fenn, hanem azért is, hogy e szent helyről hirdessük, hogy mi, magyar vendéglősök, büszkén tekinthetünk Petőfi atyjára, a mi szerény kartársunkra, a jó öreg korcsmárosra, aki életével megvalósította költő fiának ama szavait, hogy minden pálya dicső, ha belőle hazánkra fény derül. (Ugy van!) És fény derült a derék magyar hazafira, a vén zászlótartóra! Mi elhoztuk hamvaidhoz zászlónkat, Petrovics István, hogy meghajtsuk előtte a mi legnagyobb mintaképünk és kedves jeltársad előtt, és ígérjük, hogy magyar vendéglősök és szabad polgárok akarunk maradni, hogy gyermekeinket is így kívánjuk nevelni, és hogy mi is ki akarjuk venni részünket abból, hogy hazánk nagygyá és hatalmassá legyen, mert ezzel tartozunk önmagunknak, aminthogy az irántuk való kegyelet a mi kötelességünk! És mi meg fogjuk tenni kötelességünket! A »Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége« boldog, hogy meg tudta valósítani elhatározását! Köszönet érte derék kartársainknak, köszönet az alkotó művésznek és mindazoknak, kik az emlékmű létesítéséhez csak egy szemernyivel is hozzájárultak.

Dr. Vita Emil beszéde.

Dr. Vita Emil tanácsos erre a székesfőváros képviselőjében a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt Uraim!

Amidőn a székesfőváros közönsége nevében és a polgármester ur helyett ezt a koszorút átveszem, köszönetet mondok a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének, hogy temetőnkkel ezzel a szép díszszel felékesíteni méltóztatott. Köszönöm a főváros tanácsa nevében, hogy ezuttal alkalmat méltóztatott adni arra, hogy meghajtsuk fejünket e nagy polgárcsalád előtt, amely itt nyugszik és amelyből annyiunknak, nekem is ideálom született. E szerény ibolyát teszem le a sirra!

A jó öreg korcsmáros.

Ezután Feller László a budapesti vendéglősök szakirányu tanonciskolájának növendéke — szavaltta el Petőfi Sándornak »A jó öreg korcsmáros« című költeményét, majd az előre megállapított programhoz képest — a budapesti és vidéki szakiskolák növendékei tették le virágjaikat a Petőfi család sírjára a következő jelmondatok kíséretében.

TÁRCA

Az izlés fizológiája.

Irtta: Brillat Savarin. Fordították: Ambrus Zoltán és Ambrus Gizella. Singer és Wolfner kiadása. Ára 8 korona.

Franciaország, sőt talán az egész világ legnagyobb gourmandjának, a sokat emlegetett, de csak a kisszámú »hivatottak« által »megértett« Brillat-Savarinnak magyar kiadása a magyar könyvpiac legérdekesebb eseménye, a legérdekesebb ujdonsága. Hasábos tudósítások méltatják ennek az eseménynek jelentőségét, a világirodalom e remekének örök értékét, a fordító írónak és leányának mesteri munkáját, végezetül pedig, vagy a tudósítások lelegején csak két sor jelzi, hogy »még egy mondatot Glück Frigyesről, akinek anyagi áldozatkészsége tette lehetővé, hogy a magyar Brillat-Savarin mostani pompás kiadásában megjelenhessék.« (Pesti Napló), vagy így: »végül nem szabad megjeledkezniünk Glück Frigyesről, akinek áldozatkészsége tette lehetővé, hogy ez a világhírű könyv végre magyar nyelven is megjelenhetett.« (Pesti Hírlap 1913. márczius 21.)

Sebestyén Károly a »Budapesti Hírlap« 1913. évi márczius hó 18-diki számában »Brillat Savarin« czimmel irt tárczájában a két fenti idézetben foglalt tényt így írja le:

»De a kiváltságos könyv ritka szerencséjéhez jellemzően hozzátartozik az is, hogy magyar fordítására

az ösztönzést s a lehetőséget Glück Frigyes adta meg. A lelkes mecénást, az avatott gyűjtőt, a szerénységében kiváló polgárt, a jótékonyságában kimeríthetetlen emberbarátot ismeri mindenki. Brillat Savarin magyarrá átültetéséhez azonban új kapcsolatokat, új indítékot keresett önmagában. A francia mester hálas tanítványának tudja magát abban, hogy ő is felfogja és teljességében értékli az izlés esztétikájának nagy jelentőségét. Ha nem volna jobb dolga, talán könyvet is írna róla: tudása, tapasztalata, műveltsége van hozzá elég. De minek megírni az új könyvet, mikor itt van Brillat Savarin remeke? Hogy a százesztendőös francia ma már sokban elmaradt, *qu importe?* Mit tesz az? Amiben a könyv holt betűje elmaradt, azt Glück Frigyes élő, haladó, folyton fejlődő tudása és buzdító, ható, lelkesítő példája bőségesen ki fogja pótolni.«

Ambrus Zoltán is a könyvhöz Brillat Savarinról irt tanulmányának bevezető soraiban is csak ennyit ír:

»Brillat Savarin *Physiologie du Gout*-jának itt olvasható magyar kiadása Glück Frigyesnek köszönheti megjelenését. Övé volt a gondolat, hogy a gasztronomiának ezt a klasszikusát, a magyar olvasóval is meg kellene ismertetni; és ő tette lehetővé, hogy ez megtörténhessék. Glück Frigyesnek a közhasznú dolgok irányában tanusított érdeklődése és áldozatra készsége soha sem kereste az elismerést; de ezt e helyütt föl kellett jegyeznünk.«

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Makács István (Budapest): »A budapesti vendéglősök szakirányu tanonciskolájának növendékei nevében és képviselőként lépek e sirhanthoz, hogy abba a hervadhatlan koszoruba egy levelet illesszek, melyet a magyar szabadság hajnalhasadása napján a legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor szüleinek emlékére helyeztünk el. A halhatatlan költő emléke dalaiban él a szalmafödté kunyhókban épp úgy, mint a fényes palotákban, dalait zengik, ahol csak magyar él. Elévületlen örök emléke ércalakban itt áll az ország szívében, Segesvár fokán, a fehéregyházi csataúton, hirdetve a szabadság és honszerelmem ígét. Emlékében, zengő dalaiban él emléke az ő szüleinek, a »jó öreg korcsmárosnak«, akiknek sirhalmára a hervadó koszoruk helyett friss, hervadhatlan babért helyeztünk el. A nagy költő emlékében, halhatatlanságában éljen a szerető szülők emléke!«

Reiner Ferenc (Győr): »1913. március 15-dike örökre emlékezetes dátum marad a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége életében. A szövetség azon meghatározta, hogy halhatatlan költőnk édes apjának, a jó öreg korcsmárosnak sirját maradó koszorúval ékesíti, minden jó magyar hazafi legteljesebb elismerését váltja ki. Midőn a győri iskola nevében a csokrot leteszem, kimondhatatlan öröm tölti el szívemet, hogy a vendéglősipar ezen ünnepén én lehetek oly szerencsés a kegyelet e gyönyörű megnyilatkozásának szemtanúja és részese lenni. Mint a jövő vendéglősnemzedék ifju tagja, a magam és társaim nevében e drága sírdombnál szent fogadást teszek, hogy a nagy költő atyjának emlékét tisztelni és kegyeletos ünnepély hatása alatt a kegyeletet és a hazaszeretetet, a férfiszív e két jeles erényét, szívünkbe zárva mindenkor ápolni fogjuk!«

Radanovics Jenő (Pécs): »A pécsi vendéglősiskola ifjúsága megbizásából teszem le e koszorulevelet a halhatatlan emlékü nemzeti költő édes atyja, Petrovics István, a jó öreg korcsmáros emlékének szentelve, azon ígérünkkel, hogy a hazánk hű fiait, a vendéglősiparnak hasznos munkásait leszünk.«

Ruffi János (Kaposvár): »A kaposvári vendéglős szakiskola nevében teszem le ezen virágot. Petőfi szelleme vezessen bennünket egész életünkön át!«

Kiss József (Pozsony): »E kis virágcsokrot Pozsony városából hoztam szent siroktra, ahol nemcsak nemes márvány hirdeti halhatatlan fiatalok dicsőségét, hanem ahol a szívekben is él soha el nem muló dicső emlékezetük!«

Wanicsek János (Debreczen): »Hazánk minden iskolájában ma örömmel és lelkesedéssel ünneplik Petőfi Sándor dicső emlékét. Mi, a munka emberei emlékezzünk meg e

napon arról is, hogy Petőfi alacsony sorsból, a mindennapi kemény munka köréből emelkedik ki. A fiu emlékével együtt becsüljük meg az apa, a »jó öreg korcsmáros« emlékét is, a nagy szellemmel együtt a derék munkást is. Az apa legyen példánk a kitartó munkában, a fiutól tanuljunk szabadságszeretet, honszerelmet.«

Jánossy László (Szombathely):

Méltóbb vagy a legdrágább koszorura,
Mint bárki más, méltóbb vagy igazán!
Oh, hol keressek, hol lelek virágot
Dicső fejedre illőt, — jó atyám!

Brád József (Nagyvárad): »Halhatatlan emlékü fiatalok, Petőfi Sándor dicsőségére, a Ti emlékezetetekre!«

Püspök János (Szeged): »Kegyelettől áthatva helyezem ezt a koszorulevelet a magyar vendégszeretet apostolának sirjára. Legyen jelszavunk, hogy a hivatásos vendégszeretet nem mesterség, hanem művészet!«

Ruppert József (Kolozsvár): »A kolozsvári vendéglősiskola képviselőként lépek e sirhanthoz és teszem le a levelet a magyar szabadság lánglelkű költőjének atyja, a jó öreg korcsmáros emlékezetére. Örökké él az, ki dalaiban mindig ujjaszületik milliók ajakán!«

Földesy György (Temesvár): »A temesvári szakiskola nevében teszem le e virágot es zent hantokra, melynek por-szeméit a tavaszi szellő elviszi Kárpátoktól Adriáig minden magyar szívébe és ott az olthatatlan szabadság és hazaszeretet szent érzését fakasztja életre.«

Végül **Kneffel Béla** félegyházi szállodás tette le a Petőfi család sirjára a kunsági vendéglősök rózsákkal disztett hatalmas babérkoszoruját, nemzetiszínű szalagján e felirattal: »A kiskunsági vendéglősök — a jó öreg korcsmárosnak.«

Még **Herczeg Ferencz**, a Petőfi-Társaság elnöke mondott néhány szóval köszönetet Glück Frigyesnek a felemelő ünnepély rendezéséért, mire ennek délelőtti része véget is ért.

A hatalmas, cserfalevelekből és rózsákból font érc-koszorút, melynek felirása: »A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége — A jó öreg korcsmárosnak, 1913. március 15.«, és amely **Bory Jenő** szobrászművész jeles alkotása, még a délelőtt folyamán sokan megcsodálták.

Mindezek után nekünk most arról kellene irnunk, mit jelent Glück Frigyes áldozatkészségének ezen legújabb megnyilatkozása a magyar vendéglősipar, a magyar vendéglősipari szakirodalom szempontjából. Az előttünk járt követésreméltó példák azonban felmentenek e különben kedves kötelesség alól. Ugy vagyunk, mint Glück Frigyes a Brillat Savarin könyvéről. Elég, ha reprodukáljuk, amit mások irtak a Glück Frigyes könyvéről. Mert, hogy a Magyar Brillat Savarin az ő gondolata, eszméje, munkája, kétséget sem szenvedhet. Ezek után közöljük a munkáról eddig megjelent ismertetéseket:

I.

Brillat Savarin.

Irtá: **Sebestyén Károly**.

(Megjelent a »Budapesti Hírlap« 1913. március 18-iki számában.)

Az asztal örömeinek nagy esztétikusa kénytelen megosztani a Lessing említette klasszikusok sorában, akiket mindenki dicsér, de senkisé is olvas. Innen Gout megjelent; azóta vagy teljesen elfeledhették, onnan száz esztendeje lesz, hogy a Physiologie du vagy teljesen megtanulhatták volna. Egyik sem tör-

tént vele. Folyton citálják, sohasem olvassák. És mind a kettő eléggé mostoha sors, egy olyan írónak, aki könyve száz helyén tiltakozik a tudós nagyképszerűség vagy nagyigényűség ellen, tehát világért sem szeretné a világirodalom dicső és sokat citált fényeségei közé soroltatni magát; máseöflly oly bájos, kedves, okos, meggyőző s mindenekfölött elmés, hogy rászolgál a legodaadóbb és a leghivebben kitartó figyelemre.

Csak az ancien régime, a forradalom előtti Franciaország szülhetett olyan vidáman mosolygó, szabad tekintetű lelket, mint Brillat Savarin. A tizen-nyolczadik század filozófiai hajlandósága élt benne. De bölcsesége nem kutatta lázasan a dolgok új rendjét, mint Montesquieu vagy Rousseau, nem született az örökös hadakozásra, mint a ragyogó Voltaire, nem volt logikus, rendszerető és kritikai elme, mint Denis Diderot. A filozófia nála az eszmélkedést jelentette a világ dolgairól, a munkában elcsigázott férfi ártatlan örömeiről és megüdüléséről, a konzervatív életmód konzerváló erejéről. Korán visszahuzódott szülővárosába, de a nagy idők vihara kikergette nyugodalmas otthonából, ahol a bíró tiszte mellett bősé-

ÜVEGÁRUK

kávéházak
vendéglők és
szállodák részére

Erhardt János
cégnél

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 1.

100 drb beforrasztott szélű pezsgőspohár 12 kor.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Tanoncok a Pannoniában.

A délelőtti nagy ünnepség után annak kis részesei, a vidéki vendéglősiskolák növendékei *Augusztiny Oszkár* tanár vezetésével kimentek az Állatkertbe, átrándultak Budára, megtekintettek több fővárosi nevezetességet. Majd *Glück Frigyes* látta őket vendégül tanáraikkal együtt, kiknek a vendéglősszakmába vágó könyvtárát és nagyértékű gyűjteményeit is bemutatta.

Ebéd alatt *Augusztiny Oszkár* köszöntötte fel a vendéglátó házigazdát:

»Boldog, — mondotta — ki férfikora delén láthatja ifjúkori munkája gyümölcseit. Nagyságod, aki ma a Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének elnöke, az 1885. évi első országos vendéglőskongresszuson pendítette meg legelsőnek a vendéglősifjuság modern szellemben való nevelésének és szakszerű kiképzetésének szükségességét, oly időben tehát, mikor a vendéglősmesterséget bizony még nem tisztelték és becsülték, úgy mint ma. Hogy ezt a tiszteletet és becsülést kiérdemelni sikerült, ebben orozslánrése van Nagyságodnak, aki leküzdve az eléje torlódott akadályokat, meggyőzve a kételkedőket, gondozta, ápolta az elvetett magvat, amely ime az ország minden részében újabb és újabb gyümölcsöket terem. Ma, amikor a legnagyobb magyar költő szülei előtt hódoltunk, Nagyságod szíves vendéglátásából mődukban áll Önt is köszönteni, mint az Eszme győztes harcuzosát, aki előtt minden magyar vendéglős elismeréssel és tisztelettel hajol meg, mert iparának nemcsak buzgó uttörője, dolgozó munkása, hanem nagylelkű Macczenása is. Amidőn tehát a vendéglősiskolák itt megjelent tanárai és növendékei nevében mély tisztelettel üdvözlöm és köszönöm, azt az örömet és boldogságot kívánom Nagyságodnak, hogy a mai ifjú generáció, elérve férfikora delét, üdvözlétével és jókívánásaival újból megjelenhessék Nagyságod előtt!«

Az üdvözlésre *Glück Frigyes* a következő beszéddel válaszolt:

»Kedves fiatal barátaim!

Március tizenötödike felejthetetlen dátuma a magyar történelemnek és az ekkor kivívott szabadságot, egyenlőséget és testvériséget hosszú, küzdelmes munka teremtette meg. A gondolat, az eszme diadalát azonban sem ármány, sem össeesküvés, sem agyarkodás nem voltak képesek megakadályozni, mert a gondolat, az eszme, a tett szép, jó és igaz volt, a szép, jó és igaz pedig legyőzhetetlen hármias alapkritériuma mindennek. A jó elválaszthatatlan a széptől, a kettő összefor-

gesen volt ideje a természettudományok művelésére, a muzsikálásra és — a gasztronómiára. A rémuralom legrosszabb idejében, 1792-ben szembekerült a jóléti bizottsággal és a következő évben kénytelen volt megszökni a gillotin elől. Svájcban és Amerikában bujdosott, az emigránsok száraz és keserű kenyerét ette. De 1796-ban már hazatérhetett és a direktórium, a konzulátus, majd a császárság alatt békésen elhelyezkedett, mint főrangú bíró.

Hetven éves volt, mikor főműve, a világhírre emelkedett »Physiologie du Gout« 1825-ben megjelent. Könyve hirtelen megnövekedett dicsőségét már meg sem érte: 1826-ban meghalt.

Az izlés filozófiája, amely most egy csinosan kiállított kötet formájában a magyar közönségnek is kezébe jutott, nem rendszeres és nem tudományos munka. Van benne harmincz »elmélkedés« és huszonhárom »különféle«. Az elmélkedések azonban sokkal inkább rászólgálnak a csevegés elnevezésre; nagyon

LITKE

„CASINO” pezsgő

külön töltés

Budapesti főraktár:

IV., Szép-utca 3. sz.

Telefon: 10—85.
✱
Telefon: 10—85.

rása maga az igazság. Amikor én huszonöt, vagy talán ezelőtt még több évvel is a vendéglősiskolák megteremtésének eszméjét megpendítettem, a »jó« gondolata hatotta át lelkemet. Sok ferde felfogást, gyakran faragatlan tréfát, meg több gáncoskodást kellett leküzdenem, eltűrnöm és utamból elhárítanom e jó érdekében, mindez azonban nem tudott munkámban visszatartani, mert e munka előttem »szép« is volt. És a jó a széppel karöltve haladt tovább a maga egyenes útján — és ime! diadalt aratott, mert huszonöt év multán az Idő igazolta, hogy az Eszme, melyet hirdettem és mely győzött: igaz. A szép, a jó, az igaz munka, a lelkesedés és kitartás, melyben segítségemre voltak társaim is, éppen az iskolák útján szerezték meg iparunknak: a becsülést és a tisztességet. Hála a világot teremtő nagy Mesternek, hogy munkám eredményét megérem engedte. Az ő segítségét kérem számotokra is fiatal barátaim, hogy azt a tisztességet és becsülést, melyet nekünk megszereznünk sikerült, ne csak sértetlenül megtarthassátok, hanem fejleszthessétek is. Az élet reátok váró reális küzdelmeiben ne felekeztek meg e három jelszóról: a szépről, a jóról, az igazról és ezt vigyétek magatokkal talizmánul Petőfi szüleinek hantja mellől. Isten áldjon benneteket!«

II. Ünnep a Petőfi-házban:

Az ünnepség másik fele délután a Bajza-utcai Petőfi-házban zajlott le, ahol *Herczeg Ferencz* elnök, *Dr. Ferenczy*

kevés, néhol egészen téves, vagy elavult elméletet adnak és sok-sok anekdotát. Ezekben az elbeszélésekben rejlik a könyv voltaképpeni bája és értéke is. Gondoljuk el, hogy meghívtak bennünket egy olyan társaságba, amelynek minden tagját, vagy személy szerint vagy hirtől ismertük. A régi jó barátaink, akikhez az emlékek, hajlamok, érdekek, tehetségek nagy közössége kapcsol bennünket. Az ujak elé izgatott várakozással tekintünk. Emezt írói nevérol, amazz művészi körutjairól, a harmadikat tudós felfedezéseiről, a negyediket katonai cselekedeteiről ismertük. A társaság kedve kitünő. Az ebéd méltó a házigazdához és a vendégekhez. Az italok bölcs és kiszámított fokozással növelik a kedvet. Az evés véget ért, mind jóllaktunk, de egyikünk sem érez szorongást, gyomra terheltégét, pompásan emésztünk egy könnyű, illatos, zamatos havanna segítségével. És most a társaság egyik tagja megragadja a szót, szikrázó elmésséggel, még sem tolakodva, folyamatosan, de

<p>TRADE MARK</p> <p>VÉD-JEGY</p>	<h2 style="margin: 0;">BORHEGYI F.</h2> <p style="margin: 0; font-weight: bold;">BORKERESKEDÉS</p> <p style="margin: 0;">Budapest, V., Gizella-tér 4. (Saját ház.) Pinczék: Budafokon és V., Gizella-tér 4. Telefon: 35-19. Fiókkülső: V. Egyetem- u'ca 2. szám alatt. Telefonszám: 10-50.</p>	<h2 style="margin: 0;">Borhegyi bor</h2> <p style="margin: 0; font-size: 0.8em;">Atánlja a legjobb: francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőrt vet gyári áron. Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.</p>
---	--	---

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Ásványvizek beszerzése!

Előnyárak éttermek és kávéházak részére vidékre szállítva:

Krondorfi	1'60	liter	á	49.	Selters	1/2	liter	á	40.
Krondorfi	1'—	«	«	41.	Marienbadi	7/10	«	«	64.
Krondorfi	1/2	«	«	32.	Málnási Mária	1.	«	«	60.
Ágnes	2'—	«	«	50.	«	1/2	«	«	44.
«	1'—	«	«	26.	Málnási Sikulia	1/2	«	«	40.
Bikszádi	1'—	«	«	56.	Parádi kénes	1'—	«	«	58.
«	1/2	«	«	36.	Rohitsi Tempel	1'40	«	«	32.
Bilini	7/10	«	«	48.	«	1'—	«	«	50.
«	3/8	«	«	36.	«	1'—	«	«	45.
Borszéki	2'—	«	«	55.	«	3/8	«	«	30.
«	1/2	«	«	28.	Salvator	1'—	«	«	48.
Emsi	1/2	«	«	50.	«	1'—	«	«	32.
Fachingen	7/10	«	«	58.	Szolyvay	1'—	«	«	54.
Giesshübeli	1'60	«	«	56.	«	1/2	«	«	34.
«	1/2	«	«	36.	Hunyadi keserűvíz	«	«	«	42.
Karlsbadi	1'—	«	«	68.	Igmándi	«	0'75	«	42.
Selters	1'—	«	«	52.	«	«	0'35	«	28.

Az árak budapesti raktárunkból értendők, ládák önköltségl áron felszámítottak. A Krondorfi víz megrendeléshez csinos poharak s menükártyák mellékeltek. Megrendelések **Gölsdorf K. Krondorfi** kútvallalat Budapest, V., Zoltán-u. 10. sz. Telefon 34—78. címzendők:

Zoltán alelnök, Pakots József titkár fogadták a vendéglősöket, a nagy számban megjelent vendégeket, s a vendéglős iskolák növendékeit.

Herczeg Ferencz elnök ez alkalommal a következő üdvözlő beszédet mondotta:

Herczeg Ferencz ünnepi beszéde.

»Mélyen tisztelt Uraim!

Nagyon boldog vagyok, hogy a reggeli felemelő és szép ünnep után a Petőfi-társaság nevében üdvözölhetem Önöket és nagyon büszke vagyok arra, hogy szerencsés leszek Önöket a mi nagy fáradsággal és nagy ambícióval összehozott muzeumunkban kaluzsolhatni. A Petőfi-muzeum alapításának oka egy igazság felismerése volt, azaz — engedjék meg, hogy így mondjam — annak az intellektuális igazságnak felismerése, hogy egy olyan nép, mint a magyar, amely eredete óta tulajdonképpen állandó ostromállapotban él, csakis fejlettebb kultúrával védheti meg a maga pozícióját. Volt idő, amikor őseink karddal és bátorsággal védték meg magyar voltukat, ámde kétségtelen, hogy a jövőben pozícióinkat csak tollal és fölényesebb intelligenciánkkal fogjuk megvédeni. (Ugy van!) Petőfi Sándor az a költő, aki legjobban demonstrálja a magyar Géniusz kulturképes-

anélkül, hogy a szivarja csak egyszer is kialudnék. O a legszellemesebb, pedig nem író, nem művész, nem tudós és nem katona. Micsoda gyönyörűség most és így hallgatni kedves fecsegését, fesztelen elkalandozását, nagyra dagadt epizódjait, óriás semmisségeit, Mercutio-szerű elbeszélését Máb királynő büvöletéről ...

Ilyen Brillat Savarin egész könyve az izlés fízológiájáról. Bevezetőül néhány aforizma; nem kell megijedni tőlük. Nem a Wilde perverzusz szófacasrása, csak okos és formában új fordulatok. »A nemzetek sorsa attól függ, hogy miként táplálkoznak«. »Mondd meg, hogy mit eszel, s megmondom, ki vagy«. »A terített asztal az egyetlen hely, hol az ember az első órában sohasem unatkozik«. »Eretnek, aki azt állítja, hogy csak egyfajta bort kell inni; a nyelv így hamar elveszti fogékonyságát; a harmadik pohár után a legjobb bort is csak félig-meddig, vagy egyáltalán nem élvezzi az ember«. »A csemege sajt nélkül olyan leányhoz hasonlít, aki szép volna, de akinek csak félszeme van«. »Mehivni valakit annyit jelent, mint felelősséget vállalni a jóllétéről mindaddig, míg a fedelünk alatt marad«.

Az Elüljáró beszédben Brillat Savarin elmondja, hogyan keletkezett a műve, hogyan gyűjtötte hozzá az anyagot, korántsem csak a konyhában, mert ő többet akart adni a szakácskönyvnél, hanem az orvosi és fizikai előadótermekben, a laboratóriumokban és a könyvtárakban is. Mindig szeretett tudósok

ségét és kulturhivatottságát. Egy ember, aki huszonhat éves korában meghalt és világhírré tett szert! Ezt a szót, hogy világhír, a legkomolyabban kell venni. Bátor leszek Önöknek huszonhárom nyelven megjelent Petőfi-fordításokat bemutatni, nekünk vannak dokumentumaink arról, hogy az amerikai Unió elnök: Roosevelt egyik megnyitó beszédét Petőfi-írással kezdte és vannak spanyol, délamerikai és japáni lapokból újságkivágásaink, amelyek Petőfivel foglalkoznak. A német példaszó azt mondja: »In den Bergen wohnt die Freiheit«, a hegyekben lakik a szabadság. Ezzel azt akarja kifejezni, amit különben a történelmi tapasztalás is bizonyít, hogy azok a népek, melyek könnyen védhető hegyek közt laknak, függetlenségüket jobban meg tudják védeni, mint a síkságokon tanyázó népek. Mi sik országban lakunk, de a magyar Géniusz szellemi óriásokban tudott magának hegyeket ideállítani, amelyek közt megvédeni a maga nemzetét, mert olyan nemzetet, amelynek egy Petőfije van, nem lehet többé eltörölni a föld színéről. (Ugy van!) Különben nem akarom Önöket általánosságokkal fárasztani, de bátor vagyok még arra figyelmeztetni, hogy Petőfi Sándor alakja a közudatba, a régi magyar közéletbe egy kissé elferdítve került. Petőfinek régebben — hogy úgy mondjam — Lisznyay hagyományainak hatása alatt, könnyed, kedves korhelyt akart látni. Mi és mindazok, akik Petőfivel foglalkoznak, korrigálni fogjuk ezt a nézetet. Ez a fiatal költő, aki 26 éves korában meghalt, óriási munkát végzett életében. Mert ne tessék azt hinni, hogy a talentum szorgalom nélkül érvényesül. Még az irodalomban sem. Petőfi is óriási munkát végzett. Mindössze huszonhat éves fiatalember volt, de több kötetet írt, a magyaron kívül megtanulta a német, tót, angol, francia nyelveket és olaszul is tudott. Megvannak iskolai bizonyítványai, melyek megcáfolják azt a legendát, hogy rossz tanuló volt, mert Aszódon eminens és legelső tanuló volt és mint ember — ha az akkori divatnak megfelelően írt is bordalokat — a legjózanabb ember volt, mint családapa, mintaképe a családapának. Hisz ő ajándékozta meg a magyar irodalmat egy gyönyörű specialitással, amely a világirodalomban páratlan, tudniillik a hitvesi szerelem dalaival. A nőket addig is megénekelték, de a saját feleségeket soha. Petőfi volt az első, aki gyönyörű, színes, megható, fantasztikus és izzó szerelmi verseket írt a saját törvényes feleségéhez. Ezek után bátor leszek áttérni magára a muzeumba. Mi ezt a muzeumot azért hoztuk ebbe a házba, mert itt némi legitímást találtunk Petőfi szelleméhez. Tudniillik ebben a házban, amely Feszty Árpád festőművész háza volt, az első emeleten lakott Jókai Mór. Ő fiatal korában, legény korában,

körében lenni és igazolásul mindjárt elmondja egyik kedves anekdotáját.

— Ebédeljen nálam csütörtökön, szolt egyszer hozzám Greffulhe ur. Társaságul tudósokat vagy írókat hívok meg; válasszon.

— Már választottam. Kétszer ebédelünk.

Ez csak kedves megszakítása egy tudományos mű Praefatio-jának? De azért mindjárt mentegetődik. Ő bizony nagyon is szabdjára ereszti a tollát és amikor valamit elbeszél, nem ritkán fecsegővé válik. De tehetek én róla, hogy öreg vagyok? Mit tehetek róla, hogy olyanformán vagyok, mint Ulixesz aki sok nép városait és szokásait látta? Olyan nagy bűn-e, hogy egy kicsit sokat beszéljek magamról? Az olvasó még hálás lehet érte, hogy nem nyomorítom meg politikai emlékirataimmal, melyeket szintén rá-sózhathaték. Igaza van. Hálásak vagyunk azért is, hogy nem nyomorít meg bennünket politikai emlékirataival. mint kortársa, a nyomorult és szennyes Barére. És pedig oly nyíltan, hogy becsületére és oly mulatságosan, hogy gyönyörűségünkre válik.

Az első elmékedéseknek az érzékszervekről és érzékletekről még az a hibájuk, hogy tulságosan komolyak, kevés bennük a tréfás elem. Brillat Savarin nem is sejtette, hogy az értekek tudománya terén a tizenkilencedik század második fele és közvetlen folytatásként az új évszáz milyen óriási felfedezésekkel viszi előbbre az emberi lélek megismerését. A kísérleti pszichológia ma egyike a legforrongóbb

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

lakótársa volt Petőfi Sándornak. Mint albérlő lakott az akkor fiatal házaspár Petőfi nála. És nekünk kedves gondolat volt, hogy a két nagy Gényusz a halála után ismét egyesüljön közös hajlékban. Ez a muzeum, amely tisztán a társadalom bőkezűsége, gyűjtések, ajándékok révén jött létre, egyesíti a földszinten a Petőfi, az emeleten pedig a Jókaira vonatkozó emlékeket. Ezek közül mindenekelőtt fel akarom hívni nagybecsű figyelmüket erre a nyomdagépre. Ez különben is a mai napon, mely a sajtószabadságnak ünnepe, nagyon aktuális. Ez az a nyomdagép, amelyen 1848. március 15-én az első cenzuramentes nyomdatermeket nyomták. Méltóztatnak tudni, hogy »a tizek«, — az a tíz ifjú, akik a Pilwaxban szoktak gyülekezni s akiknek élén Jókai és Petőfi állottak — március 15-dikén megcsinálták a »vértelen forradalmat«, — amint nevezni szoktuk — tudniillik megostromolták a Landerer és Heckenast cég nyomdáját a jelenlegi Kossuth Lajos-utcában és úgy kényszerítették a nyomdászokat, akiket nem is nagyon kellett kényszeríteni, hogy nyomassák ki a »Tizenkét pontot«, vagy »Mit kíván a magyar nemzet?« című röpiratot és a »Nemzeti dalt«, amelyet Önök Talpra magyar név alatt ismernek. Ez a gép angol gyártmány, így állott ott, amikor a nyomdászatot még nemes mesterségnek tartották és luxusra is költöttek. A disz tehát, amelyet rajta látnak, nem utólag került rá. Megjegyzem, hogy a nyomdászok közül, akik akkor a Nemzeti dalon dolgoztak, csak néhány nappal ezelőtt halt meg az öreg Falk Zsigmond, aki akkor nyomdászinás volt abban a nyomdában és — mint ő maga mondta nekem — ennek kinyomatásánál is dolgozott.

Herczeg Ferencz ezután bemutatta és részletesen ismertette a muzeumban levő Petőfi-képeket, kéziratokat, a Petőfi-re vonatkozó legkülönbözőbb nyomtatványokat, Beniczur Pefőfi-képét, stb-ét, majd így folytatta beszédét:

»Egy nagyon szellemes ember, aki nemrégiben Petőfiről ismerttetést mondott, Petőfit az erdei forrással hasonlította össze, amely oly tiszta, mint a tükör, hogy mindenki önmagát látja benne. És emlékeztetett rá, hogy a fiatal leány, akinek gyengéd érzések hevitik a szívé, azt hiszi, hogy Petőfi csak az ő költője; a politikus, aki a hazaszeretnek tüzes dalait találja benne, azt hiszi, hogy az ő költője; a munkás, a szociálista ismét magának reklamálja Petőfit. Ez az ő universális szellemének gyönyörű igazolása. Én igen örülök, hogy ez a nemes és régi iparág, a vendéglősök iparága is megtalálta Petőfihez az összeköttetést a jó öreg korcsmáros révén.«

és reményekben leggazdagabb diszciplínának, akkor még a világon sem volt. Ugy, hogy ezek a bevezető szakaszok tudománynak elmaradtak, olvasmánynak még nem eléggé mulattatók. De a mi klasszikusunk csakhamar föltalálja, vagy talán inkább megtalálja magát. Jóízű dolgokat beszél a gasztronómia politikai befolyásáról (a világtörténelem minden jelentősebb eseményét lakomákon eszelték ki, határozták el és készítették elő). Elmondja annak igazolására, hogy a szakács összes tulajdonságai közül a legelengedhetlenebb a pontosság, egy szomorú estét, amikor egy előkelő állású ur vendége volt és a házigazdát kötelessége ebéd előtt elszólította és a vendégeknek órákat kellett várniok visszajövetelére. A nagy étvágy példái közt egy plébánost emleget, akinek menü-je elég volna öt normális embernek. Kár, hogy a Széchenyi István híres béres-legényéről nem hallott, aki egy egész borjut fogyasztott el és utána megkérdezte: jön már az a borjut?

Glück Frigyes válasza.

Glück Frigyes elnök az üdvözlő beszédre a következő szavakkal válaszolt:

»Mélyen tisztelt elnök Ur!

A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége nevében hálás köszönetet mondok Nagyságodnak ugyanis mint országgyűlési képviselőnek, ugyanis mint nagy írónak, de különösen mint a Petőfi-társaság lelkes és nagyérdemű elnökének, valamint az egész Petőfi-társaságnak azért a készségért, mellyel lelkesedésünket táplálták, ünnepségünkön részt venni szíveskedtek és ezáltal azt oly széppé, fényessé, diszessé, előkelővé tették. Fogadják ezért hálás köszönetünket és ama ígéretünket, hogy ennek a szeretett hazának hálás és becsületes, jóravaló szabad polgárai akarunk lenni.«

A szakiskola ünnepe.

Ezen ünnepélyes fogadtatás után a megállapított programhoz képest a Glück Frigyes által létesített »István-díj« átadása következett. Palkovics Ede, a budapesti vendéglősök szakirányu tanonciskolája felügyelő bizottságának elnöke ez alkalommal a következő beszédet mondotta:

Palkovics Ede beszéde.

»Tisztelt ünneplő közönség!

A Petőfi-társaság hálás köszönetre készítő engedelmeiből ma azon a helyen gyűltünk egybe, ahol minden, ami körül fog bennünket, hazánk idealizmussal telt lelkü, utóéletlen dalnokára, a nemzeti szabadság fenkölt bajnokára emlékeztet, ahol minden tárgy Petőfi Sándor halhatatlan szellemét sugározza, annak a szellemét, aki költői jóstehetséggel hirdette, hogy: rabok többé nem leszünk. Ide jöttünk, hogy a rabságtól ment szellemi szabadság ébredésének évforduló napján hódoljunk az szabadon szárnyaló idealizmus szülte lelki nemességnek. Idealizmus a nagyért, a szépért, a jóért való lelkesülés és cselekvés. Idealizmus tett nagygyá nemzeteiket, hősokká harcosokat, adakozókká nemes emberbarátokat. A csodákat teremtő hazaszeretet, amelynek egyik ragyogó napja a lánglelkű költő volt, éppen úgy születik az idealizmusból, mint a polgártársai anyagi, szellemi javait előmozdítani törekvőnek munkálkodása. Ugyanazon idealizmus, mely Petőfit a lángoló nemzet- és hazaszeretetre, a hősi halálra lelkesíté, adta Glück Frigyesnek elméjébe a gondolatot, hogy hazája javára nemeset alkotva, megalapítsa 1885-ben a vendéglősök szakirányu tanonciskoláját és létrehozza az »István« utazási

A hatodik elmélkedés néhány specialitásról emlékezik meg: a huslevesről meleg elismeréssel, a főtt marhahusról csak föltételes dicsérettel, a szárnyasról, különösen a pulykáról a legnagyobb hévvel. A vadak közül a fácánt szereti legjobban. Elkészítésére van is egy recipéje. De azt hiszem, hogy a modern szakácskönyveket recipék dolgában többre tarthatjuk a mi fiziológiánknál. A fiziológia nem szakácskönyv. Viszont, hol az a szakácskönyv, amelyben oly fejezetet lehetne találni, mint A szarvagomba című költemény prózában. Turgenyev tanulhatott volna tőle. És amit a szarvagomba erotikus hatásáról mond, az a csucspontja ennek a költeménynek: hunczut, érzéki, csiklandós, mégis decens. Látszik rajta, hogy nemcsak az izlésnek, hanem az izlésnek is mestere.

Ugyanilyen az a tökéletes kis szónoki remekmű, amely a sütés elméletét foglalja magában, s amelyet a szerző egy szakácsához intézett parainézis formájába öltöztetett. De a szónoklatba is bele tud fűzni

Megbecsülhetetlen

MAGGI GYULA ÉS TÁRSA, WIEN V/2.

Képviselő Budapest és környéke részére:

Weiss József, Budapest VI., Király-utca 76.

a vendéglők és éttermek konyhájában

Keresztcsillag

a MAGGI^{-féle} ízesítő

levesek, mártások stb. ízesítésére. Kitűnő zamat. Nagy fűszerező képesség. — Meg. epő kiadósság.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

segélydíjalapot, mely utóbbinak az a rendeltetése, hogy a szakiskola érdemes tanítványai egyikének lehetővé tegye, hogy itthon elsajátított szakismeretét a külföldön gyarapítva, az ékként szerzett tapasztalatokat hazájában értékesítse a vendéglősiipar javára. Az idén Makács István növendékünk érdemelte ki kiválósága révén az István-díj 400 koronáját. Makács István! Ime átadom neked a szorgalmaddal kiérdemelt jutalmat azzal, hogy a mai nap emléke mindig éljen lelkedben, hogy az alapítóról soha ne feledkezzél meg, hogy szeresd hazádat, mint Petőfi szerette s hogy egész valódat mindenkor a becsületesség, a kötelességteljesítés és az előretörekvés akarata hassa át. (Lelkes éljenzés.)

»Tisztelt ünneplő közönség!

Az emberparat, a nagyielkü adakozó nemes törekvéseért méltán megérdemli, hogy a társadalom is elismeréssel adózzék neki. A magyar vendéglősök régóta szívükbe zárták ipartársulatunk szellemi és anyagi vezérét és maccenását, mostani elnökünket: Glück Frigyeset. (Éljenzés.) Mi szeretetünk-nél többet nem adhatunk neki. De jól esik lelkünknek, ha az elismerés magasabb helyről is megnyilatkozik. Hogy a mai napunk még emlékezetesebb, ünnepünk fényesebb legyen, arról gondoskodott a miniszter ur ő nagyméltósága, aki a kezemhez juttatott megleghangu levélben köszönését fejezi ki Glück Frigyesnek a szakoktatásunk körül kifejtett bőkezűségeért. Amidőn ezt a levelet szeretett elnökünknek átadni szerencsém van, mondani valómat azzal végzem, hogy Glück Frigyeset a Mindenható áldja meg és éltesse soká. Igy legyen!»

A jutalmazott *Makács István* a következőkben köszönte meg a kitüntetést:

Makács István beszéde.

»Nagyságos elnök ur!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Igen tisztelt tanári kar!

Hátalatt szívvél mondom köszönetet azért a kitüntetésért, melyben részesíteni kegyesek voltak az által, hogy az ipartársulatunk szeretett elnöke, Glück Frigyes ur alapította István-díjat ez évben nekem ítéltek meg. Köszönet a felügyelő bizottság minden tagjának, hála a tanári karnak, melynek fáradtságát nem ismerő munkája lehetővé tette, hogy szorgalommal, kitartással érdemessé tehettem magam a jutalomdíjra. Amidőn a nemes alapító ezen díjat létesítette, az a cél lebegett előtte, hogy a magyar vendéglősiipart hazánkban a nyugati államok magaslatára fejlessze. Amidőn tehát megjutalmazásomat megköszönöm, fogadalmat teszek, hogy

egy jellemző és érdekes anekdotát. Egy olasz ügyvéd, aki nagyon jól ebédelt nála, ha valami különösen izés falatot evett, így kiáltott föl: Queste é un vero boccone di cardinale. Megkérdezte vendégét, miért nem nevezi ő is, mint a francziák, királyi falatnak.

— Ugyan, — felelt a jó étel barátja, — mi, olaszok azt hisszük, hogy a királyok nem lehetnek ingyencek, mert az ő étkezésük nagyon is rövid és nagyon is ünnepies. Hanem a biborosok! És azt a sajtóságot ugatásszerű hangot hallatta, amelyet már megszoktam nála.

Mi hát az az ingyencség? »Helyes elméleten alapuló, szenvedélylyé és szokássá vált előszeretet azok iránt a dolgok iránt, amelyek az izelő szervnek kellemesek. Az ingyencség ellensége minden mértéktelenségnek; azért, aki tulterheli a gyomrát, vagy lerészegszik, annak a veszedelemnek teszi ki magát, hogy nevét törölni fogjuk az ingyencek névsorából.»

Ebből az előkelő rendből természetesen a hölgyek sincsenek kizárva:

»Nincsen kellemesebb látvány, mint egy szép ingyenc, amikor már munkához látott és javában hódol a szenvedélyének. Asztalkendőjét csinosan helyezte el magán; egyik keze az asztalon nyugszik, a másikkal kecsesen emelgeti szájaeskájához a finom mozdulatokkal apró darabokra vágott húst, vagy a fogolszárnyat, amelybe bele kell harapni; a szeme csillog, az ajka fénylik. Társalgása kelemes, minden

Glatz & Társa fémárúgyár,

I. Csurgói-ut 15.

Telefon-szám 50-37.

Bödönök, üstök, serpenyők, mindenféle kannák, vedrek, állandóan raktáron. - Külön méretek után portos és gyors kiszolgálás.

Ónozási és javítási vállalat! Ónozási és javítási munkákat telepünknek modern berendezésénél fogva a legmesszebb menő igényeknek megfelelő kivitelben a leggyorsabbban s a legjutányosabb árat mellett eszközölünk. — Ónozás tiszta elsőrendű angol öntőműben történik. Kocsinkkal viteljük el a javítandó és ónozendó tárgyakat s haza is szállítjuk azokat.

minden erőmmel, csekély tehetséggel oda fogok törekedni, hogy a nekem előlegezett jutalmat tényleg ki is érdemljem. A vendéglősiiskola falai közül távozva, hol négy éven át oktatóim szeretete kísért, bucsuszavam fohász az Egek urához, hogy Nagyságodat és a tanári kar minden tagját az Isten sokáig éltesse!»

Makács István köszönő szavai után Földesi György szakiskolai növendék a »Talpra magyar«-t szavaltta el, mire ismét *Herczeg Ferencz* szólott.

»Nagyon örülök és hálás vagyok, — mondotta — hogy ezt a szép ünnepüket itt, ebben a csarnokban, hogy úgy mondjam, a »jó öreg koreszmáros« Génuszának védelme alatt méltóztattak lefolytatni és ha nem volnék szerénytelen, indítványoznám, méltóztassanak az István-díjat minden évben itt kiosztani. Mi — ha erről szó lehet — nagyon szívesen a legnagyobb örömmel fogadjuk rendelkezésükre ezt a helyet. (Éljenzés.)

Glück Frigyes elnök köszönő szavai után *Herczeg Ferencz* elnök és dr. *Ferenczy Zoltán* alelnök végig kalauzolták a jelenvolt közönséget a Petőfi-ház összes termein, részletes magyarázatokkal szolgálva az összes relikviákra vonatkozólag.

A szép ünnepség ezzel véget ért.

mozdulata bájos; nem hiányzik belőle egy kevés kaczertség sem, az a szemernyi kaczertség, amelyet a nők mindenbe magukkal visznek. Enynyi bájjal igazán ellenállhatatlan és maga Cato, a Censor sem nézhetné minden lelkesedés nélkül.»

Elhisszük a mi filozófusunknak, hogy ő van hivatta a mintaebéd minden kellékének megállapítására (még a terem hőfokáról sem feledkezik meg: 13—16 fok R.); elhisszük azt a fölkiáltást is, hogy aki egy ilyen mintaebéden résztvett, az jelen volt a saját apoteozisán. A nagy, kítőró életöröm zengi himnuszát ezeken a lapokon. És ki volna manapság oly barbár, hogy barbárnak bélyegezné azokat, akik szeretik és megbecsülik az asztal örömeit is?

Az izlés e klasszikus és gazdag evangéliomának magyar tolmácsa, *Ambrus Zoltán*, aki huga, *Ambrus Gizella* segítségével fordította le *Brillat Savarin* művét. Hogy a fordítás tökéletes és művészi, az magától értetődik. De az olvasót különösképpen megragadja, hogy az izlés francia mesterét a francia izlés mestere, *Ambrus Zoltán* teszi a magyar irodalom kincsévé: rá nézve a lélek belső rokonsága tette könnyűvé és kellemessé a munkát.

De a kiváltságos könyv ritka szerencséséhez jellemzően hozzátartozik az is, hogy magyar fordítására az ösztönzést, s a lehetőséget *Glück Frigyes* adta meg. A lelkes macenást, az avatott gyűjtőt, a szerénységében kiváló polgárt, a jótékonyságában kiemertethetlen emberbarátot ismeri mindenki. *Brillat*

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Emléklapok.

(A «Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége» érczoszorujának a Petőfi-család sírjára való letétele alkalmából, 1913. márczius 15-én. Szerkesztette *F. Kiss Lajos*. A «Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar kiadása. Készült *Endrényi Lajos* könyvnyomtató műhelyében Szegeden.)

Annak a szép és kegyeletes s nemcsak a magyar vendéglősipar, hanem — talán még fokozottabb mértékben — a Petőfi-kultusz szempontjából örökké emlékezetes ünnepségnek, mely ez év márczius 15-én zajlott le két, egyaránt szent helyen, a kerepesi-úti temetőben és a Bajza-utcai Petőfi-házban, *Glück* Frigyes, a szövetség elnöke, örök időkre szóló »*irott emléket*« is kívánt állítani. Kiténtető bizalmából lapunk szerkesztőjét, a szövetség titkárát érte az a megtiszteltetés, hogy ezt a nem csekély felelősséggel járó munkát a szövetség elnöke rá bízta. Most, hogy az »*Emléklapok*« szerzeszt az országban, a vendéglősök ezrei közt hirdetik a vendéglősök kegyeletét és terjesztik mindenfelé a Petőfi-kultuszt, igaz lelki örömmel kívánunk ehelyütt megörökíteni egy-két oly momentumot, mely a legjobb bizonyossága annak, mily nagy rokonszenvet keltett mindenütt a sír megkoszoruzásának eszméje, mily szives készséggel siettek segítségünkre a Petőfi-kultusz leghivatottabb örei — a Petőfi-társaság tagjai — és hogy mily általános elismerés jutalmazza az »*Emléklapokat*«.

Bevezetésül legyen szabad arról a valóban jóleső készségről megemlékeznünk, melylyel közeletünk több kiválóság, a Petőfi-társaság tagjainak legnagyobb része emléksorait vagy költeményét az »*Emléklapok*« részére megírta. Ami ezekből összetevődött, megfizetlen Petőfi-irodalom. *Herczeg*, *Ferenczy Zoltán*, *Kiss József*, *Rákosi Jenő* stb. nagybecsü kéziratain kívül azonban egész csomó kedves kísérelvél is került birtokunkba nagynevű íróktól, politikusoktól. Nem követünk el indiszkréciót, ha itt egynehányat közreadunk. Aki megérti a vendéglősök Petőfi-kultuszának igazi okait, azt is megfogja érteni, miért tudunk ezeknek a leveleknek is örülni.

A Petőfi-társaság tagjaitól például a következő leveleket kaptuk:

Savarin magyarra átültetéséhez azonban új kapcsolatok, új indítékot keresett önmagában. A francia czia mester hálás tanítványának tudja magát abban, hogy ő is felfogja és teljességében értékeli az izlés esztétikájának nagy jelentőségét. Ha nem volna jobb dolga, talán könyvet is írna róla: tudása, tapasztalata, műveltsége van hozzá elég. De minek megírni az új könyvet, mikor itt van Brillat Savarin remeke? Hogy a száz esztendő francia ma már sokban elmaradt, qu'importe? Mit tesz az? Amiben a könyv holt betűje elmaradt, azt Glück Frigyes élő, haladó, folyton fejlődő tudása és buzdító, ható, lelkesítő példája bőségesen ki fogja pótolni.

A szerző finom kiviteli arcképével diszitett kötet a Singer és Wolfner-czég kiadásában jelent meg.

II.

Brillat Savarin.

(Pesti Hírlap, 1913. márczius 21.)

Megjelent végre magyar nyelven is az a rendkívül sajtáságos munka, amely gazdag tartalmának látszólagos összevisszasága és furcsának látszó rendszertelensége miatt semmiféle más irodalmi műhöz nem hasonlítható, egy olyan francia uriember nevével az élén, — akinek neve az egész civilizált világon már rég az önálló fogalom rangjára emelkedett, s közforgalomban lévő epithetonja még annak is, aki egyebet talán nem is tud Brillat Savarin-ról, mint hogy így hívták és életében alighanem ő volt Fran-

«Igen tisztelt szerkesztő Ur! Küldöm a kis cikket az Emléklapok számára. Előbb mint ma, neki ülni nem bírtam, de megvan s ma csak 11-ike. Fogadja szívesen. Kiváló tisztelettel *Ferenczy Zoltán* s. k.»

«Tisztelt barátom! Itt küldöm ezt a kis poémát, az Emléklapok számára. Szívesen üdvözli hiva *Abrányi Emul* s. k.»

«Van szerencsém »Petőfi és Vörösmarthy« cz. cikkemet az Emléklapok részére beküldeni. Tisztelettel *Berczik Árpád* s. k.»

«Bár két év óta ágyban fekvő Lázár vagyok a gyógyászat tökéletlen volta miatt, mégsem kívántam hecses felszólítása elől kitérni. Itt küldöm a mellé elt remiszceciás poémát, s felhatalmazom Önt ennek közlésére. Maradtam hazafias tisztelettel Nagyságodnak készsleges öreg szolgája *Kolmár József* s. k.»

«Nagy elfoglaltságom mellett nem irhatok mostanában hosszabb közleményt a Petőfi-emléklap számára, de valamit — néhány sort — örömmel melékelek erre a célra. Kiváló tisztelettel *Bárony István* s. k.»

«A megisztelő felszólításra küldöm a kiadandó Petőfi-emléklap részére a mellékelt verset. Igaz, kész tisztelettel *Feleki Sándor* s. k.»

«Távol voltam Budapesttől, tehát csak most — a határnapon két nappal tul — küldöm a Petőfi-emléklapok számára kívánt költeményt. Örömmre szolgálna, ha felhasználhatná stb. kiváló tisztelettel *Dr. Ferenczy József* s. k.»

«Megtisztelő felhívására készséggel küldöm az Emléklapok számára mellékelt Petőfi vonatkozású cikkemet. Tisztelettel, nagybecsülvő hiva *Harsányi Kálmán* s. k.»

«Becsés felszólítása folytán a kiadandó emléklapba szánt néhány verses sort ennek a lelvápirosnak a másik lapjára írva küldöm és tiszteletreméltó buzgólkodásukhoz sok sikert és szerencsét kívánok. Tisztelettel *Lóinczy György* s. k.»

«Mellékelve küldöm a Petőfi-emléklapba szánt néhány sort. Budapesttől való távollétem okozta a késedelmet, melyért szives elnézését kérem. Kiváló tisztelettel kész hiva *Dr. Palágyi Menyhért* s. k.»

«A Petőfi-kultusz ápolására kiadásában megjelenő »Emléklap« számára tisztelettel küldöm a tulsó oldalon írt verset, hogy én is részt vehessek a nagyköltő örök dicsőségének szerény hirdetésében. Kiváló tisztelettel *Pósa Lajos* s. k.»

«Megtisztelő felhívása csak most jut hozzám idegen országokban való barangolásom közben. Sietek annak eleget tenni stb és meleg üdvözzettel vagyok készsleges hiva *Sas Ede* s. k.»

«Becsés megtisztelő felhívása folytán van szerencsém egy Petőfi-re vonatkozó verset küldeni s nagy örömmel szolgálnd, ha az a Petőfi-kultusz ápolására alkalmasnak találatik. Kiváló tisztelettel készsleges hiva *Szabó Sándor* s. k.»

«Megtisztelő felhívására van szerencsém a csatolt költeményt az Emléklap részére beküldeni. Tisztelettel *Szavay* s. k.»

«Szives felhívására szívesen szolgálók a Petőfi-emléklap részére a mellékelt közleménnyel. Szép vállalkozásukhoz teljes sikert kívánva, vagyok igaz tisztelettel *Szécsi Ferenc* s. k.»

cziaország legelső gourmand-ja. Holott ez is csak egy része volt életének, valamint csak egy része könyvének is, melynek értékét sehogysem lehet a szokásos frázisokkal meghatározni, s ez a rendkívül ritka tulajdonsága követeli meg számára — némi habozás után — a »sajtáságos« jelzőt, mely ezt a könyvet a maga teljes és leghizelgőbb jelentőségében megilleti.

Brillat Savarin könyve 1825-ben jelent meg Párisban francia nyelven. Világhírű szerzője hosszú és eléggé kalandos életpályát futott meg, — tisztviselő volt a Bourbonok idejében, volt katna, mükedvelő orvos, a francia kamara tagja, dilettáns politikus, a forradalom idejében politikai menekült, míg végül élete utolsó esztendejében formába öntötte ezt a könyvet, melynek egyes mozaik-részei nyilván egész életén keresztül foglalkoztatták. Azóta egész irodalom keletkezett a nyomában, mint ahogy valamely jelentős üstökösnek is igen gyakori kísérelje a fényes uszály. Jót is, rosszat is bőven elmondtak az idők folyamán e kivételesen érdekes műről, — nem kimélte meg a guny sem, megtisztelte kancsal pillantásaival a kicsinylés, szóval: kijárt neki mindabból az anyagból és salakból, aminek komprimált összességét emberi pszüchének hívják. Voltak kitünő elmék, akik a legőszintébb elragadtatás hangján beszéltek róla, de akadtak nemkevésbé kitünő elmék olyanok is, akik dekesseget azonban egyik fél sem akarta elvitatni igen csekély véleménynyel voltak róla. A sajátos érte, sem azt a becsülendő érdemét nem vonták két-

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Magyar Kereske- delmi Ciroda!!

Budapest, I., Kemeues-utca 8.

Szállit a világ minden országából tömeg-
czimeket, bevásárlási forrásokat, ve-
vők czimét, borilékokra, ivekre stb. irva

II PORTÓ II
GARANCIA

PROSPEKTUS
II INGYEN II

»A tulsó oldalon van, amit kívánni méltóztatott. Hálás va-
gyok a figyelemért stb. tisztelő régi hive Szöllösi Zsigmond s. k.»

»Szives felhívása folytán mellkelten küldök egy kis közle-
ményt a megjelenendő lap számára *Wlassics* s. k.»

»A Petőfi-emléklap részére kért emléksorokat van szeren-
csém tisztelettel elküldeni. Igaz hive *Molnár* Viktor s. k.»

Kéziratokról lévén szó, itt kell megjegyeznünk, hogy
az »Emléklapok« könyve nem teljes. Két igen értékes
közlemény kimaradt belőle. Az egyik lekészt, a másikat
szerzője kérelmére vissza kellett adnunk. Az elsőt: *Csergő*
Hugónak, a Pesti Hirlap kiváló munkatársának igen értékes
emléksorait érdekes tartalmuknál fogva itt közöljük:

Petőfit, a költőt — kritika nélkül imádom. *Petőfit, az embert*
ugy képzelem el, hogy szertelen volt az indulataiban és válto-
zékony. Szeretett és gyűlölt, de sokszor szeretett könnyelműen
és sokszor gyűlölt igazságtalanul. Petőfinek, az embernek tragi-
kus gyors emulása Petőfit, a költőt szinte akadálytalanul jut-
tatta a halhatatlansághoz. Mert ha ma is élne, talán már annyi
ellensége volna, hogy azt is elvitatná tőle, vajjon egyáltalán
költő-e?

Nem csoda, ha az »Emléklapok« kiválóan érdekes
tartalmuknál fogva valóságos eseményszámba mentek.
Herczeg Ferencz, *Dr. Ferenczy* Zoltán, *Endrődi* Sándor,
Ábrányi Emil, *Berczik* Árpád, *Hatala* Péter, *Kiss* József,
Kolmár József, *Rákosi* Jenő, *Rátkay* Zoltán, *gróf Teleky*

ségbe senki, hogy Brillat Savarin, a bölcs és finom
izlésű életművész, ebben a munkájában meg akarta
menteni Franciaország számára a Lajosok korának
azt a kicsiszolt külső kulturáját, mely a nagy forra-
dalom brutális zivataraiiban erősen aláhanyatlott, sőt
már-már tartani lehetett tőle, hogy végképp megsem-
misül.

A most megjelent magyar fordítás Ambrus Zol-
tánnak, és leányának, Ambrus Gizellának a munkája.
Tökéletes munka, mint minden fordítás, amely Am-
brus Zoltánt vallja mesterének. Benne van az ere-
detinek minden színe, naunce-a és finomsága.

III.

Az izlés fiziologiája.

Irta: L. J. (Pesti Napló.)

A jóizlésű és nemesebb értelemben vett kényes-
kedő magyar közönség számára nagy öröm, hogy
végre — méltó fordításban — magyar nyelven is
megjelent a Brillat Savarin híres könyve: Az izlés
fiziologiája.

Ez a könyv a legkülönösebb és a legcsudálatos-
sabb munkák közé tartozik. Amellett, hogy ma is
olyan érdekes és eleven, akár a friss ujságpapír, a
melyen még érzik a nyomdafesték szaga, ez a könyv
olyan értékes kulturhistóriai dokumentum marad, akár
egy régi templom, régi kép, vagy régi vitézi vértet.
A Brillat Savarin híres könyvében — bár a for-
radalom előtti Franciaországnak mind az a bölcs

Géza, *Abonyi* Árpád, *Bársony* István, *Bulla* János, *Czóbel*
Minka, *Farkas* Pál, *Feleki* Sándor, *Ferenczy* József, *Harsányi*
Kálmán, *Jakab* Ödön, *Kenedi* Géza, *Koroda* Pál, *Lampérth*
Géza, *Lőrinczy* György, *Neugebauer* László, *Pakots* József,
Palágyi Menyhért, *nógrádi Papp* Gyula, *Porzsolt* Kálmán,
Pósa Lajos, *Sas* Ede, *Somló* Sándor, *Szabó* Sándor, *Szávay*
Gyula, *Szécsi* Ferencz, *Szóllósi* Zsigmond, *Torkos* László,
Várady Antal, *Zempléni* Árpád ugyanazon témáról még
sohasem irtak egyazon könyvbe és ha a Petőfistáknak ezt
a rendkívül díszes névsorát nem is követnék nyomon
Wlassics Gyulának, a közigazgatási bíróság elnökének,
Molnár Viktor államtitkárnak, *Bárczy* Istvánnak, Budapest
polgármesterének és *Gelléri* Mór kir. tanácsosnak, az Orsz.
iparegyesület igazgatójának, a jeles poétáknak *Fehér* Jenő-
nek, *Földes* Imrénének, *Szathmáry* Zoltánnak stb nevei, akkor
is elmondhatnánk minden öndicséret nélkül, hogy igyeke-
zünk megtenni kötelességünket. Ha ez sikerült, köszönettel
tartozunk *Gundel* János, *Bokros* Károly, *Braun* Gusztáv,
Burger J. Károly, *Dökker* Ferencz, *Frenreisz* István, *Glück*
Erős János, *Gundel* Károly, *Holub* Rezső, *Kneffel* Béla,
Kommer Ferencz, *Malosi* Antal, *Márkus* Jenő, *Müller*
Antal, *Palkovics* Ede, *Rátzky* Ágoston, *Radocsay* Imre,
Rosenfeld Arnold, *Sámsony* János, *Vásárhelyi* Kálmán szak-
társainknak, a budapesti vendéglősiszkolánk tanári karának,
s mindazoknak, kik kérésünkre tollat fogtak, hogy bennün-
ket munkánkban támogassanak.

Hogy milyen fogadtatásra találtak az »Emléklapok«,
annak illusztrálására szolgáljon egy-két lapnyilatkozat:

Kiss József lapja a »*A Hét*« a következőket írta 1913.
márczius 16-iki számában: Emléklapok »a jó öreg korcs-
márosnak« czimmel:

Egy csinos kiállítású, albumalaku munka viseli homlokán ezt
a címet, amely a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége
kiadásában jelent meg. Elsősorban kell itt említenünk a kiadót,
mert itt nem mint üzleti érdekelttség szerepel, hanem mint áldo-
zatkész, a kegyeletet ápoló és hivatásának magaslatán álló kul-
turstestület, amely önmagát becsüli meg *Petrovics* Istvánnak, a
néhai való „jó öreg korcsmáros“ emlékének megbecsülésével.
Még élénken emlékszünk arra a poétikus cselekedetre, amelynek
eszméje *Glück* Figyestől származott s amelynek kivitelében is a
legderekasabb rész őt illeti meg, a finom érzékű és igazi me-
zénást: *Petőfi* Sándor szülei sírjának érczkoszorúval való díszí-
tésére. A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége róta le eb-

csinja, finom izlése, gyengéd és költői filozófiája,
az a páratlan stílusa, amelyre a mai idők kifinomod-
tott emberei csak fájdalmas nosztalgiával tudnak gon-
dolni.

Az izlés fiziologiáját nem lehet sehová sem osz-
tályozni. Irodalmi munka, amelyben van bölcsészeti
rész, van természettudomány, van szakácskönyv, ben-
ne van a társasági jóizlés vademecumja; vannak ben-
ne történelmi adomák, egészségügyi tanácsok, orvosi
és konyhai recipék, filozófiai fejtegetések, sőt prózai
költemények is. Es mégis ez a könnyű csevegő hangon
s azért akadémiusan tiszta francia irodalmi stílus-
ban megírt munka nem az, aminek látszik, nem kom-
plikáció. A könyvet, amely olyan gazdagon sokol-
dalu, akár a párisi Louvre, egységessé teszi a szer-
zőnek a dolgokról és az emberekről vallott bölcs
és derüs és mindenekfölött francia — oh mennyire
francia! — világnézete. Brillat Savarin világnézete
epikureus és eklektikus. Szereti a vidám, a könnyű,
a jó és izléses életet és ennek tényezőit ritka lelem-
nyességgel válogatja össze, mindenünnen tíz évszázad-
nak és száz országnak ezerféle stílusából. Brillat
Savarin azonkívül kedvesen précieux. Szeret ritka és
különös dolgokat tudni és előadásában e dolgok is-
meretével kérkedni. A tudása nem tökéletes, de azért
nem is dilettáns. Csak kívülről, szélről érinti a dol-
gokat (il effleure les choses), sohasem tudákos, még
kevésbé unalmas és az olvasóban azt a jóleső hitet
kelti, hogy ő — az olvasó — egyenrangú a szerzővel.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

ben a kegyelele adóját a halhatatlanná tett „jó öreg korcsmáros“ iránt s a kerepesi temető egyik disze, Bory Jenő kiváló szobrászművésznünk kiváló alkotása. Ennek a nemes cselekedetnek mintegy folytatása az emlékalbumnak megjelentetése, amely megint csak Glück Frigyes felé fordítja szimpátiánk minden melegét. Magyar költők és írók, elsősorban a Petőfi-Társaság tagjai szólnak meg az izléses negyedré-iveken. Az illusztrációkkal gazdagdon diszített könyv valóban becsületére válik a „jó öreg korcsmáros“ lelkes és intelligens utódainak, akik között az első, Glück Frigyes már számtalanszor adta tanujelét fenkölt és ideális gondolkozásának.

A Gelléri Mór szerkesztésében megjelenő »Magyar Ipar« 1913. évi márczius hó 23-iki számában részletesen ismerteti a Petőfi-ünnepélyt, majd a következőket írja:

„Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége gyönyörű ünnepével hódolt márczius 15-én a negyvennyolcadiki nagy nap emlékének; érczkoszorút helyezett Petőfi atyjának, a „jó öreg korcsmáros“-nak és családjának sírjára. Glück Frigyes eszméje valósult meg a koszoru elhelyezésével és a magyar vendéglős-iparosok kegyeletét hirdeti a Petrovics-család sírhantjának alapzatán, a turul lábainál pihenő érczkoszoru. A Vendéglősök Szövetségének ünnepe alkalmából gyönyörű emlékalbumot adott ki a Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar című jeles szaklap. F. Kiss Lajos szerkesztő igazán elsőrangú munkát végzett ennek a pompás albumnak a létrehozásával, amely ritkítja párját a szakirodalomban és értékre az érczkoszorúval vetékedő emléke a „jó öreg korcsmárosnak.“ Az albumot a szerkesztő és Glück Frigyes közös előszava vezeti be. Azután hosszabb-rövidebb közlemények — cikkek, versek, jelmondatok — következnek, amelyekben a Petőfi-Társaság tagjai, közéletünk előkelő tagjai és Petőfi apjának kollégái hódolnak Petőfi géniusza előtt. Az albumot az érczkoszoru mása díszíti a címlapon. Belül a könyvben egész sereg szebbnél-szebb illusztráció fokozza az alkalmi mű esztétikai értékét és terjeszti a soha eléggé nem terjeszthető Petőfu-kultuszt.“

A »Budapesti Hírlap« 1913. márczius hó 15 és 16-iki számaiban a következőket írja:

„A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége érczkoszorút helyezett el márczius 15-én Petőfi szüleinek egyszerűségben is oly monumentalis sírján. Hogy a Jó öreg korcsmáros iránt szerencsésebb utódai és kartársai rójják le a hála, hűség és emlékezés adóját, az megint Glück Frigyesnek gondolat volt. Azé a Glück Frigyesé, akinek a kegyes sors megadta a nemes eszmék megvalósításához szükséges anyagi erőt és a gazdagság legnagyobb diszétül szolgáló áldozatkésztséget. Lesznek, akik azt fogják mondani: az Erzsébet kilátó torony kezdeményezője, az inasotatás lángbuzgalmu apostola, a szenvedélyes műgyűjtő és még szenvedélyesebb műpártoló már elég dusan aratott a dicsé-

A könyv, amely most új magyar fordításban előttünk fekszik, 1825-ben, tehát majdnem egy egész század előtt íródott. Élete főmunkáját élete végén írta meg Brillat-Savarin, aki bíró volt, katona és dilettáns orvos, akinek kalandor élete volt, aki bíró volt még a Bourbonok alatt, konzervatív képviselő, utóbb politikai menekült a forradalom éveiben, hivatalnok a császárság és a Bourbon restauráció alatt, de mindig író, csak ez az egy fontos könyv maradt utána és ezt is élemedett korában, egy esztendővel halála előtt írta. De él lehet mondani róla, hogy egész életén át öntudatlanul ennek az egy könyvnek megírására készülődött és még biztosabban lehet mondani, hogy az emberiségnek nagy vesztesége lett volna, ha Brillat-Savarin még egy esztendeig késlekedik könyvének megírásával és meghal, mielőtt főmunkáját megalkothatta volna.

Brillat-Savarin könyve a forradalom utáni Franciaország számára meg akarta menteni az ancien régime külső műveltségének mindazt a finom kincsét, amiről félt, hogy elvesz. Ma, hogy a híres neve-

A Budafoki Magyar Királyi Pincemesteri Tanfolyam által kezelt

Kincstári borok

és a földmivelésügyi magyar királyi miniszterium felügyelete alatt álló

Magyar Királyi Országos Központi Mintapince

Főelárusítója Belatiny Artur

Központi iroda és raktár: Budapest, VII., Üllői-ut 60. — Telefon 53—32.

retből és dicsőségből. Pedig valójában semmi magasztalás nem sok, ha demokratikus korunkban a polgárt méltatják érdeme szerint, aki több mint polgár soha nem akart lenni, és aki nem cimben, rangban, méltóságban, hanem jötevésben és a közért való lelkesedésben vágyik föléje emelkedni társainak. A március 15-iki szép ünnep emlékére a »Magyar Vendéglős- és Kávésipar« című szaklap pompás emlékalbumot adott, melynek előszavát Glück Frigyes és az »Emléklapok« szerkesztője F. Kiss Lajos írták. Herczeg Ferenc, a Petőfi-társaság elnöke azt írja, hogy a magyar vendéglősök és korcsmárosok kegyelele jó öreg kollégájuk iránt »megkapóan kedves gesztus, amely az ősi és nemes korcsmáros mesterség legszebb hagyományaira emlékeztet és hálára kötelez minden magyar író.« Fereneczky Zoltán Petőfiinek szülei iránt való szeretetéről ír néhány meleg sort. Endrődi Sándor és Ábrányi Emil versben hódolnak a költőnek. Berczik Árpád Petőfi és Vörösmarti között von párhuzamot. Hatála Péter a március 15. lefolyásáról emlékezik meg. Kiss József a Petőfi-ház című enyhén szatirikus, kedves költeményét adta át az albumnak. Kolmár József, a veterán poéta Petőfi álma címen adott verset. Rátkay László a vendéglősök gondolatának gyöngédségét hódolva ismeri el, de a Petőfi nevében való teljes magyarságot kívánja tőlük. Idősb Teleky Géza gróf stb. mint a Petőfi-Társaság tagjai járultak hozzá, ki versben, ki prózában az album gazdagításához. De a közélet emberei Wlassics Gyula, Molnár Viktor, Gelléri Mór stb. és Petőfi atyjának kollégái, Gundel János, Bokros Károly, Kommer Ferenc stb. stb. szintén találtak egy-egy

zetes munka már levizsgázott a halhatatlanságból, el lehet mondani, hogy Brillat-Savarin a régi időnek (amely nemcsak a Lajosoknak, hanem Moliérenak, Fénelonnak, Racinenak, Corneillenak, Boileauak, Pascalnak és a szellem annyi más fejedelmének kora volt) sok kincsét nemcsak a saját kora, hanem a mi időnk számára is megőrizte és megmentette. Elbűvölő könyvének ma is sok olvasója lesz a műveltek és a félműveltek körében. Az izlés áltudorai számára valóságos kincsház lesz a magyar Brillat-Savarin. Lophatnak belőle, amennyit csak akarnak, tudást és eredetiséget.

A magyar fordítás Ambrus Zoltánnak és leányának, Ambrus Gizella kisasszonynak, finom és tökéletes munkája. Ambrus Zoltán a könyv elé kis életrajzot is írt, amelyik méltó folytatása ama mesteri essay-eknek, amelyeket ez a nagy író és bíráló korábban sok más francia íróról írt. Végül még egy mondatot Glück Frigyesről, akinek anyagi áldozatkésztsége tette lehetővé, hogy a magyar Brillat-Savarin mostani pompás kiadásában megjelenhessék.

A Pilseni Polgári Serfőző „Pilseni ősforrás“ a Münchener Paulaner Sörfőző Részvény-Társaság Salvátorsörgyár

magyarországi kizárólagos vezérképviselete **Mezey és Tsa**
Budapest, IX ker., Ranolder-utca 4. szám.
TELEFONSZÁM: JÓZSEF 64—61.

Ajánljuk következő világhírű söreinket ugy hordóban, mint palackban „Pilseni ősforrás sör“ a Pilseni polgári Serfőzőből, alapított 1842. „Münchener Paulaner sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból kapható egész éven át. „Salvator sör“ a Münchener Paulaner sörfőző Salvátorsörgyárból, kizárólag csakis március havában kapható

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

VENDÉGLŐSÖK FIGYELMÉBE!

Ajánljuk állandóan rendelkezésre álló, saját halászatunkból fogott, minden faju friss ónaha-
halainkat, melyeket a t. rendelőinknek a legolcsóbb napi áron, bármily kis mennyiségben is, a legnagyobb gonddal csomagolva és pontos időre szállítunk.

Főhercegi halászlé központ
≡ Apatin, (Bács-m.) ≡

elmés, meleg, új fordulatot, amellyel igazolják Petőfi géniusszánay egyetemes és mély hatását. Az albumot az érczoszorúnak, Bork Jenő szobrász művészi alkotásának mása díszíti a címlapon. Belül a könyvben egész sereg szebbnél-szebb illusztráció fokozza az albumi mű esztetikai értékét és terjeszti a soha eléggé nem terjeszthető Petőfi-kultuszt.

A «Pester Loyd» f. évi március 15. és 16. számaiban behatóan foglalkozott a Petőfi-ünnepségek leírásával, és a „A jó öreg korcsmáros“ sikerült német fordításán, a kiváló Petőfi-fordítónak, aszódi Neugebauer Lászlónak művén kívül a következőket írja az Emléklapokról:

Der Verband hat aus Anlass der Feier auch ein sehr hübsch ausgestattetes und illustriertes Gedenkbuch herausgegeben, das, von Ludwig F. Kiss redigiert, interessante Beiträge namhafter Schriftsteller, sowie bekannter Restaurateure und Hoteliers enthält, die bisweilen eine ganz erstaunliche Kenntniss der Werke und des Lebens Petőfis an den Tag legen.

A «Neues Pester Journal» f. évi március 14., 15. és 16-iki számaiban részletesen ismerteti az ünnepély lefolyását, majd a következőket írja:

«Was uns Alexander Petőfi besonders theuer macht, ist nebst seiner flammenden Vaterlandsliebe die inniggrühende Zuneigung für seine Eltern, denen er in seinen Gedichten ein unvergängliches poetisches Denkmal gesetzt hat. Wen hat nicht der «Jó öreg korcsmáros» zu Thränen gerührt:

In des Dörfleins stiller Schenke
Wohn' ich zwischen trauten Wänden,
Und der Wirth, ein braver Alter,
Segn' ihn Gott mit beiden Händen!

Denn — der Alte ist mein Vater!
Segn' ihn Gott mit beiden Händen!

Oder das Gedicht «Egy estén otthon», in welchem Petőfi berichtet, wie ihn die Mutter mit Fragen bestürmt:

Jede Frage klang so traute mir
Wieder im Gemüthe:
Wie ein Spiegel zeigte jede

Mir die Herzenslabe
Dass die liebvollste Mutter
Ich auf Erden habe!

Es war daher ein schöner Akt der Hauptstadt, dass die sterblichen Ueberreste der Angehörigen des Dichters — da wir ihn selbst aus den bekannten Gründen nicht haben können — und zwar seiner Eltern, seines Bruders und seines einzigen Sohnes in einer gemeinsamen Gruft bestattet und über dieser ein würdiges Denkmal errichtet hat. Exempla trahunt — ein gutes Beispiel findet Nachahmung. Der Hotelier Herr Friedrich Glück, dessen werktätigen Initiative manch erpriesliche Schöpfung zu verdanken ist, hat im Kreise der Gastwirthe den Plan angeregt, auf das Grab, welches auch die Gebeine des «braven alten Wirthes» birgt, den Petőfi so schön besungen, einen Metallkranz niederzulegen, und die Anregung ist auf fruchtbaren Boden gefallen; die Kosten waren bald beisammen und morgen, an der Jahreswende des Freiheitserwachens, erfolgt die feierliche Niederlegung des von Eugen Bory hergestellten Kunstwerkes. Aus Anlass der pietävollen Feier hat das Fachblatt «Magyar Vendéglős és Kávés Ipar» ein prächtig ausgestattetes und vornehm illustriertes Gedenkalbum herausgegeben. Das von Ludwig F. Kiss trefflich redigirte Heft enthält eine Reihe gediegener Gelegenheitsartikel, Gedichte etc. von den namhaftesten Schriftstellern und Dichtern, Gedenkzeilen von den angesehensten Gaswirten, die gelungenen Porträts der Familie Petőfi und mehrere andere auf Petőfi bezügliche Illustrationen usw. Das elegante Album ist ein bleibendes Denkmal der hochsinnigen Denkweise der ungarischen Gastwirthe.»

A «Magyar Hirlap» terjedelmes tudósításban számolt be az ünnepség lefolyásáról, és az „Emléklapokról“ Glück Frigyes bevezető cikkének közlésével a következőket írta:

«A vendéglősök az érczoszorun kívül pompás kivitelű emlékkönyvben is megörökítik «a jó öreg korcsmáros» emlékét. F. Kiss Lajos szerkesztésében jelent meg a gazdag tartalmu album, amely Petőfi öreg szüleire és a költőre vonatkozó képeken kívül irodalmi életünk jeleseinek írásait, verseit tartalmazza. Az előszót Glück Frigyes az eszme megpendítője és F. Kiss Lajos írták, azután Herczeg Ferenc gyönyörű prózája következik. Endrődy Sándor megleghangu, ötletes verset írt a kötetbe, amelyben egymás mellett szerepelnek Bárcy István, Gelléri Mór stb. A sok jeles író, nagyobbára a Petőfi-Társaság tagjainak az írásai után a vendéglősök és szállodások elítjének ötletes közleményei következnek, amelyek mind a «jó öreg korcsmáros» emlékezetének szólnak.

Hasonló módon és terjedelmességgel foglalkoztak a Petőfi-ünnepséggel és az Emléklapokkal a többi napilapok is, nevezetesen az az Ujság, Pesti Hirlap, a Világ, Pesti Napló, Magyarország, Budapest, Egyetértés, Független Magyarország, Esti Ujság, a Polgár, az Est, a Nap, Esti Ujság, Neues Budapester Abendblatt, Politisches Volksblatt stbbi.

A Pesti Hirlap (1913 márcz. 12.) következő kommentárja is igen nagy érdeklődésre tarthat számot:

«A magyar vendéglősök országos szövetsége Glück Frigyes indítványa folytán Petőfi Sándor szüleinek sírjára érczoszorut helyez. Ebből az alkalomból a Magyar Vendéglős és Kávés-Ipar című szaklap jeleseinél arra szállította fel, hogy a koszoru elhelyezése ötlethöz emléksorokat írjanak, amelyeket azután közread. A többek között Molnár Viktor nyugalmazott államtitkárt is fölkérte, aki a kívánságot honorálta és aki módfelett érdekes sorokat bocsátott az említett szaklap rendelkezésére. A mindenkor liberális és önálló gondolkozású államtitkár ebben a kis cikkben azt az igazságot állapítja meg, hogy a most tárgyalás alatt levő választói törvényjavaslat alapján Petőfi Sándor, ha élne, nem kapná meg a választójogot. Ha pedig tekintetbe vesszük, hogy a javaslat az eddig hangoztatott vélemények alapján a jogok kiterjesztését foglalja magában, és ha tekintetbe vesszük Tisza cikkei alapján, hogy a megbízhatlan elemek, a nemzetiség és az értelmiséghez nem tartozók a jog kiterjesztéséből mit sem nyerhetnek, az is megállapítható, hogy ily körülmények között, dacára a jogok állítólagos kiterjesztésének, Petőfi Sándor, ha életben volna, már mint megbízhatlan elem sem juthatna ahhoz, hogy szavazó polgár legyen. Miután pedig érettségét nem tett, hát az értelmiséghez nem tartozók közé kerülne.»

Igen érdekesen ír a Petőfi-ünnepségről a «Mészárosok és Hentesek Lapja» f. évi március 21-én megjelent számában:

„A fővárosban — írja a kitűnően szerkesztett ujság — március tizenötödikén kegyeletes ünnepséggel áldozott a Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége a halhatatlan emlékü Petőfi Sándor szüleinek a kerepesi-uti temetőben nyugvó sírjánál. A főváros tanácsa, a Petőfi-Társaság, az Országos Iparegyesület és

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

az ipartársulat küldötteinek jelenlétében *Glück Frigyes* szövetségi elnök tartott a sirnál emlékbeszédet, majd *Fellner László* vendéglős-szakiskolai növendék elszavalta Petőfi Sándor „A jó öreg korcsmáros“ című költeményét, ezután érczoszort helyeztek a sirra, ezzel a felirással: „A Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége — a jó öreg korcsmárosnak — 1913. március 15.“ Feltétlenül dicséretreméltó a vendéglősök kegyeletes megemlékezése, csak azt fájjaljuk, hogy az emlékünnepele során egy szó sem hangzott el arról, hogy Petőfi Sándor szülőapja, Petrovics István csak mellékesen volt korcsmáros, tulajdonképeni foglalkozására s mesterségére nézve mészáros volt Kiskörösön és Kecskeméten. *Elkelne tehát a kerepesi sírhalmom egy másik korszor is, ezzel az igazibb felirattal: „A jó öreg mészárosnak.“* (A „Mészárosok és Hegtesek Lapja“-nak arra a megjegyzésére, hogy Petőfi apja „igazibb“ mészáros volt mint vendéglős, csak az a megjegyzésünk, hogy magunk is jól tudjuk, hogy az öreg Petrovics tulajdonképen „székálló-korcsmáros“ volt, tehát ép oly „igazi“ vendéglős, mint „igazi koécsmáros“, amilyen — különösen a vidéken — még ma is sok van. De ha a M. és H. L. jeles szerkesztői és nemes mészárosipar vezérei csak később érzik meg és utánunk ugyanazt a kapcsolatot, mely őket is az öreg Petrovicshoz fűzi, azért ne minket vádoljanak, hanem . . . tegyék le mielőbb azt a második korszort. Örülni fogunk a szomszédságnak. *A szerk.*)

Még egy pár kedves sort, és azután befejezzük a Petőfi-emléklapokról irt sorainkat.

Gundel János orsz. szövetségünk és ipartársulatunk tiszteletbeli elnöke az Emléklapok megjelenése után a következő sorokat intézte hozzánk:

„A Petőfi-ünnepele fényes sikere nagy és igaz örömmel öltött el. A nagy költő sirjára helyezett érczoszoru örök tanúsága lesz annak, mennyire emelkedett iparunk niveauja szeretett hazánkban. *Glück Frigyes* barátom pedig, és természetesen azok is, akik eszméjének érvényre juttatásához anyagilag vagy szellemileg hozzájárultak, valóban nagyszerűen kitüntették magukat. Az utóbbiak közül első sorban Ön kedves Kiss ur, aki bizonyára nem csak a rendezési munkákkal fáradozott, hanem első sorban nagyon emelte az ünnepele fényét az „Emléklapok“ kiadásával, amiért Önnek iparunk nevében hálás köszönetet mondok és szép sikeréhez szívből gratulálok. Mindent hálásan elismerve, nem mulasztom el, hogy az ünnepele legszebb momentumáról meg ne emlékezzem és ez az, hogy *Glück Frigyes* büszkén vallja magát korcsmárosnak. Gondolhatja, mily nagy volt öröömöm, mikor ezt olvastam! Mert hányan vannak, kiket erre figyelmeztetni kellene, mondván: «Gehet hin und thuet dessgleichen!»

Sámsony János tátravirágvolgyi fürdő- és nyaralótelepi bérlő a következőket írja:

„A mai napon kaptam kézhez a Petőfi-Emléklapokat, melyekért hálás köszönetet mondok, kérve az egek Urát, hogy a lélekemelő ünnepség és e nagyértékű irodalmi munka kezdeményezőjét, *Glück Frigyes*t, minden igaz magyar korcsmáros öröme mére még igen sokáig éltesse. Nagyon sokat lendített Ő — úgy érzem — e két legújabb cselekedetével amugy is elhanyagolt iparunk tekintélyén és szívem mélyéből köszönöm, hogy nekem is alkalmat nyújtottak, hogy az Emléklapok hasábjain szeretett iparom annyi kiválósága közt én is meghajolhattam a „jó öreg korcsmáros“ gényusza előtt.“

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

A „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvetették a Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete Igazgatóságának 1913. évi február hó 28-án az Egyesület Központi Irodájában tartott rendes havi ülésén.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Páris Vilmos, Kommer Ferencz, Glück Frigyes, Stanój Miklós, Francois Lajos, Schmiedhoffer Vilmos, Lukacsek Ferencz, Dökker Ferencz, Malosik Antal, F. Kiss Lajos, Gundel Károly, Mayr József, Wilburger Károly és Dr. Nagy Sándor jogtanácsos. Elmaradásukat kimentették: Kittner Mihály, Juránovics Ferencz.

2911. *Elnök* az ülést megnyitja. Jelenti az Igazgatóságnak, hogy Udworka István, Egyesületünk buzgó tagja, a pozsonyi Vendéglős Ipartársulat elnöke, március hó 3-án Pozsonyban meghalt. Kegyelettel emlékszik meg Udworka ér-

Negyven hektó

ó és új fajbor, különő zamatu eladó
Farkas Antal hírlapirónál Péczelen
Erzsébet-sétány 3. Telefon: Péczel 13

demeiről, a Nyugdíjgyesület pozsonyi választmányának megalkotása körül és különösen azon eredményes munkájáról, amelyet a mult évi közgyűlés előkészítése körül és a pozsonyi közgyűlések alkalmával végzett. Elnök indítványára az Igazgatóság Udworka István halála feletti gyászának felállással is kifejezést ad és megbizzza a jogtanácsost, hogy az özegehez az Igazgatóság nevében részvétsorokat intézzen.

Elnök ezután a jegyzőkönyv vezetésére jogtanácsost, hitelesítésére Wilburger Károlyt kéri fel.

Felolvastatik a mult ülés jegyzőkönyve és észrevétel nem tétetvén, hitelesítettik.

2912. *Jogtanácsos* jelenti, hogy az Igazgatóság határozatához képest a Magyar Országos Központi Takarékpénztár 150,000 koronát átutalt a Magyar Általános Takarékpénztár Központjába; — továbbá a Magyar Általános Takarékpénztár Terézvárosi fiókjában folyószámlán kezelt pénz át-helyeztetett ezen intézet központjába.

Az Igazgatóság a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

2193. *Jogtanácsos* bemutatja a szombathelyi választmány január havi elszámolását, amelyen 215 K 80 f. bevétel és 80 K 74 f. kiadás mutatkozik. Csekkszámára befizettek 135 K 06 fillért.

Bemutatja továbbá a pozsonyi választmány február havi elszámolását, mely szerint e választmány bevétele 808 K 75 f., kiadása 47 K 22 f. volt. Csekkszámán beküldetett 761 K 53 fillér.

Beterjeszti a kassai választmány február havi elszámolását, amely 376 K 60 f. bevételt és 20 K kiadást tüntet ki; beküldetett 356 K 60 fillér.

Végül bemutatja a budapesti választmány január havi elszámolását, mely szerint a bevétel 2340 K 85 f., a kiadás 1205 K 91 f. volt. Csekkszámán beküldetett 1134 K 94 f.

Az Igazgatóság a jelentéseket jóváhagyólag tudomásul veszi.

2914. *Jogtanácsos* bemutatja Szecsey Gyula kérvényét, aki régi tagsági díjainak 50%-os beszámításával belépni óhajtat.

Az Igazgatóság Szecsey Gyulának az 50%-os beszámítás kedvezményét engedélyezi.

2915. *Jogtanácsos* bemutatja Papp Antal kérvényét nyugdíj biztosításának 1000 koronáról 3000-re való felemelése iránt.

Az Igazgatóság Papp Antal nyugdíjbiztosításának ezen felemeléséhez hozzájárul.

2916. *Jogtanácsos* jelenti, hogy Udworka István özege és Stefánia nevű örökbefogadott gyermeke végkielégítésért folyamodtak. Jelenti, hogy az özegegyi végkielégítés az alapszabályok 59., 53., illetve 50. §§-ai értelmében 400 K-át, a gyermeki végkielégítés pedig ugyanezen és az 56. §. értelmében 80 K-át tesz ki.

Az Igazgatóság elrendeli, hogy néh. Udworka István özegegyének 400 K, gyermekének pedig 80 K végkielégítés folyósíttassék és ez összegeket a Magyar Országos Központi Takarékpénztár utalja ki. Elrendeli, hogy az özegegyi végkielégítés a pozsonyi választmány útján folyósíttassék, a gyermeké pedig Pozsony város árvaszékhéhez fizetessék le.

2917. *Jogtanácsos* jelenti, hogy Balogh Tivadar buziási vendéglős elhunyt és özegegye és két gyermeke végkielégítésükért folyamodtak. Jelenti, hogy az özegegyi végkielégítés az alapszabályok 59., 53. és 50. §§-ai értelmében 600 koronát, a gyermeki végkielégítés pedig ugyanazon és az 56. §. rendelkezéséhez képest egyenként 120 koronát tesz ki. Jelenti azonban, hogy az özegegyi végkielégítésből néh. Balogh Tivadar tagdíj hátralékai fejében 95 korona 20 fillér levonásba hozandó.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Az Igazgatóság Balogh Tivadar rendes tag elhunytá felett részvétét fejezi ki és elrendeli, hogy özvegyének férje tagdíjhátralékai levonásával 504 K 80 f., két gyermekének pedig egyenként 120 K végkielégítés folyósítsák. Ezen összegeket a Magyar Országos Központi Takarékpénztártól utalja ki azzal, hogy a szükséges okmányok beérkezése után a végkielégítés az özvegynek kifizetessék, és a gyermekek részére az illetékes árvaszékhez lefizetessék.

2018. *Jogtanácsos* jelenti, hogy Szabó Imre kaposvári rendes tag meghalt és özvegye végkielégítését kérelmezi. Az özvegyi végkielégítés az alapszabályok vonatkozó szakaszai értelmében 1400 K-át tesz ki. Levonandó azonban ebből Szabó Imrénének 4 havi tagdíjhátraléka, 119 K 84 f.

Az Igazgatóság részvétellel értesülvén Szabó Imre haláláról, elrendeli, hogy özvegyének a hátralékos tagdíjak leszámításával 1280 K 16 f. végkielégítés folyósítsák, — ez összeget a Magyar Országos Központi Takarékpénztárból utalja ki.

2019. *Jogtanácsos* jelenti, hogy a Szegedi Pinczeregylet báljövendelméből 30 K-át küldött be.

Az Igazgatóság a Szegedi Pinczeregyletnek az adományért köszönetét nyilvánítja.

2020. *Jogtanácsos* jelenti, hogy a mai ülésből 14 új tagsági igazolvány adható ki.

Jelenti továbbá, hogy az eddigi taggyűjtőnek, Delfin Samunak alkalmaztatása végleg megszűnvn, őt az Igazgatóság nevében a további taggyűjtéstől és mindennemű, az Egyesület részére teljesítendő cselekménytől eltöltötte, amit nevezett tudomásul is vett.

Az Igazgatóság a jelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

Jelenti továbbá a jogtanácsos, hogy a debreczeni Szállodás és Vendéglős Ipartársulat kebelében Márkus Jenő ipartársulati elnök vezetésével mozgalom indult meg a Nyugdíjegyesület debreczeni választmányának megszervezésére.

Az Igazgatóság megbizsa jogtanácsost, hogy a debreczeni Szállodás és Vendéglős Ipartársulat elnökehez táviratot intézzen, melyben közölje, hogy az Igazgatóság örömmel vesz tudomást buzgó munkálkodásukról és kívánja, hogy áldásos működésüket siker koronázza.

Jogtanácsos bemutatja Ihász Györgynek, a »Vendéglősök Lapja« szerkesztőjének levelét, melyben megköszöni a részére kiutalt 100 K tiszteletdíjat és ígéretet tesz, hogy lapjában a Jótékony Egyesület céljait továbbra is támogatni fogja.

Tudomásul szolgál.

Elnök felkéri F. Kis Lajos szerkesztőt, hogy az Egyesület hivatalos lapjában, a Magyar Vendéglős és Kávés-Iparban havonként közölje le azoknak lajstromát, akik az illető hónapban a Nyugdíjegyesülettől nyugdíjat, végkielégítést vagy tagdíjvisszatérítést élveztek.

2021. *Jogtanácsos* jelenti, hogy a Postatakarékpénztártól e héban 4500 K utalható át.

STILLERNÉ ÉS TÁRSA

jégszsekrénygyár

Budapest, VII. ker., Szövetség-utca 3. szám.

Jégszsekrények és sörkimérő készülékek nagy választékban. ♦♦♦♦ Árjegyzék és költségvetések ingyen és bérmentve.

Az Igazgatóság ezen 4500 K-át a Magyar Általános Takarékpénztárhoz utalja át.

2022. *Francois Lajos* indítványozza, hogy megfontolás tárgyává tétessék az alapszabályok olyaténképpen leendő módosítása, hogy a Nyugdíjegyesületnek a vendéglői, kávéházi stb. felirónók is rendes tagjai lehessenek.

Glück Frigyes előadja, hogy tudomása szerint a szállodai, vendéglői, kávéházi női személyzet talán kívánatosnak tartaná a Nyugdíjegyesületbe való belépést. Ezeknek a rendes tagok között felvehetését, az alapszabályok megfelelő módosítása útján ő is bshajtandónak tartja.

Az Igazgatóság megfontolás tárgyává kívánja tenni a szállodás, vendéglős, kávéipar női alkalmazottainak a Nyugdíjegyesületbe való belépést, lehetővé tevő módosztatásokat, egyesületünk alapszabálymódosítása, esetleg ezzel kapcsolatban, külön vagyontömeg létesítése útján, és a kérdést a matematikai mérleg elkészítésével együtt napirenden tartja.

2023. *Glück Frigyes* előadja, hogy a Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Kereszmárosok Ipartársulata kebelében a menház létesítésére vonatkozó előmunkálatok serényen folynak. Kívánatosnak tartaná, hogy a Nyugdíjegyesület e kérdéssel az Ipartársulattal karöltve foglalkozzék és egy alakítandó vegyes bizottság esetleg javaslatokat tegyen arra nézve, minő módon lehetne a Nyugdíjegyesület humanisztikus munkáját a menházban való ellátásra kapcsolatosan kiterjeszteni.

Francois Lajos szsintén óhajtja, hogy a menház kérdésének megoldásában a Nyugdíjegyesület is részt vegyen.

Glück Frigyes utalva a kérdés aktualitására, indítványozza, hogy a Nyugdíjegyesület a menház kérdésében az Ipartársulattal karöltve, fejtsen ki munkálkodást és az Igazgatóság tagokat küldjön ki egy alakítandó vegyes bizottságba.

Többek hozzászólása után

az Igazgatóság kívánatosnak tartja, hogy a menház ügyében a Nyugdíjegyesület az Ipartársulattal karöltve, munkálkodjék és az e célra alakítandó vegyes bizottságba Bokros Károlyt, *Francois Lajost* és dr. Nagy Sándort deználja.

Elnök köszönetet mond *Glück Frigyes* ipartársulati elnöknek, hogy ezen áldásos tevékenységre vezető kérdést itt is felvetette. Ezután több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

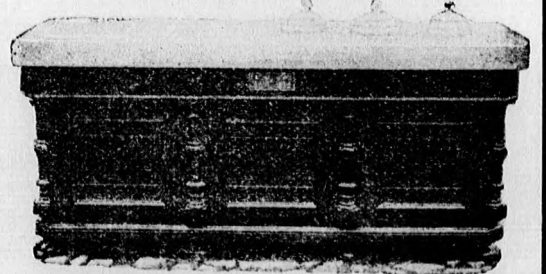
Dr. Nagy Sándor s. k. jogtanácsos.

Bokros Károly s. k. elnök.

Teljes italmérési berendezések,
sörkimérő-készülékek,
folyékony szénsavval vagy légnomással való üzemre,
pálinka-, sö- és borkimérő-pultok,
kimérőcsapok, vezetékek és az összes szerelvények

Dr. Wagner és Társai

Budapest, IX. Tinódi-utca 3.,
elsőrendű különlegességi gyártmánya.
Legnagyobb gyár e szakmában.
Tessék 18. sz. árjegyzékünket kérni.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Kimutatás

A «Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesületé»-nek Igazgatósága folyó évi február hó 28-án tartott ülésén folyósított nyugdíjakról és végkielégítésekről.

I. Nyugdíjak:

	február havi nyugdíja	75 K — fill.
1. Zwetkó Lajos	«	21 « 25 «
2. özv. Benki Vilmosné	«	28 « 33 «
3. Brukács Ferencz	«	21 « 25 «
4. Kintzl Antal	«	66 « 66 «
5. Klimann Imre	«	35 « 40 «
6. Varasdi Sándor	«	33 « 34 «
7. Wittreich Nándor	«	

II. Végkielégítések:

1. Néhai Udvorka István özvegyének végkielégítése	400 K
2. Néhai Udvorka István gyermekének végkielégítése	80 «
3. Néhai Szabó Imre özvegyének végkielégítése	1280·16 «
4. Néhai Balogh Tivadar özvegyének végkielégítése	506·80 «
5. Néhai Balogh Tivadar gyermekeinek végkielég.	240 — «

Figyelmeztetés.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesületének igazgatósága közhirre teszi, hogy az eddigi taggyűjtő, *Delfin Samu alkalmaztatása f. évi febr. 14-én megszűnt*, minélfogva nevezett e naptól fogva sem új tagok felvételére, sem semmi néven nevezendő cselekményre az Egyesület nevében feljogosítva nincs.

Együttal ez alkalommal is felhívja az igazgatóság a tagok és más érdeklődők figyelmét arra, hogy a központi iroda (Budapest, IV., Muzeum-körut 35. II. em. 5.) úgy levélbeli, mint személyes megkeresésre mindenkinek készséggel rendelkezésre áll, mindenemű fevilágosítást pontosan ad és a belépni óhajtok felvételét is eszközli. — Tisztelettel

Budapest, 1913. febr. 15.

Dr. Nagy Sándor s. k.
jogtanácsos.

Bokros s. k.
elnök.

A Budapesti kávéipartársulat közleményei.

Hivatalos kimutatás a budapesti kávéipartársulat munkaközvetítőjének működéséről.

Az 1909. évben elhelyezett munkások száma: **17600**

Az 1910. évben elhelyezett munkások száma: **20517**

Az 1911. évben elhelyezett munkások száma: **21167**

Az 1912. évben elhelyezett munkások száma: **21428**

Elhelyeztetett:

Hónap	1911.	1912.	1913.
Január	1545	1639	1033
Február	1119	1413	909
Márczius 15-ig	808	819	664

Elhelyeztetett:

1913. évi márczius hó 1. napjától 15. napjáig.

	állandó	kisegítő
Főpinczér	12	—
Felsőszolgálo	54	94
Kávéfőző	19	81
Kávéfőzőnö	—	—
Konyhalegény	55	74
Felirónó	33	2
Takarítónó	33	1

Budapest, 1913. márczius 26.

A budapesti kávéipartársulat elnöksége.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

A „Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége” közleményei.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett a »Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége« központi igazgatósága és igazgató tanácsa 1913. évi márczius hó 7-én délután 4 órakor — a szövetség hivatalos helyiségében — tartott ülésén.

Jelen voltak: Glück Frigyes elnök, Kommer Ferencz al-elnök, Wilburger Károly pénztáros, Bokros Károly, Dökker Ferencz, Frenreisz István, Glück Erős János, Gundel Károly, Holub Rezső, Mohos Ferencz, Müller Antal, Pelzmann Ferencz, Wagner Vilmos, Waltz György igazgatósági tagok, Walter Károly szakiskolai igazgató, Dr. Daróczy Vilmos jogtanácsos-helyettes, F. Kis Lajos titkár.

1. Elnök megnyitván az ülést, örömmel üdvözli a megjelenteket, megállapítja az ülés határozatképességét, a jegyzőkönyv vezetésére felkéri a titkárt, hitelesítésére Dökker Ferencz és Holub Rezső igazgatósági tagokat. Bejelenti, hogy a szövetség által Petőfi Sándor szüleinek a Kerepesi-uti temetőben lévő sírjának rendbehozatala és egy művészi kivitelű érczoszoruval ellátása céljából megindított akció teljesen be van fejezve; a sírhely rendbehozva és felemelve van, a Bory Jenő szobrászművész által készített érczoszoru kész és csak az elhelyezésre, illetve ünnepélyes letételre vár, ami ezek szerint és az eredeti megállapodásokhoz képest, f. évi márczius hó 15-ikén akadálytalanul végre is lesz hajtható. Jóleső érzéssel állapítja meg, hogy a végzett munka nemcsak a magyar vendéglősök hazafiságának lesz örök időkre beszédes bizonyítéka, hanem hozzá fog járulni iparunk presztizsének emeléséhez is. Ezután előterjeszti a koszoru letételével kapcsolatos legsürgősebb teendőkre vonatkozó javaslatait, melyekhez képest

a központi igazgatóság és igazgató tanács elhatározza:

1. hogy az ünnepélyre meghívandók:

a) a »Magyar Vendéglősök Országos Szövetsége« összes tagjai;

b) a »Budapesti szállodások, vendéglősök, és korcsmárosok ipartársulata« összes tagjai;

c) a »Budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata«;

d) a »Székesfővárosi vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata«;

e) a »Kőbányai vendéglősök szikvizelőállító szövetsége« Roith György vendéglős útján;

f) az összes vidéki ipartársulatok, továbbá a szakiparon kívül álló körök részéről;

g) Budapest székesfővárosi közönsége képviselőiben dr. Bárczy István polgármester;

h) a »Petőfi Társaság« összes tagjai;

i) az »Országos Iparegyesület«.

2. Elnök jelenti, hogy Müller Antal, a »Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatánál« elhelyezett, saját rendelkezési jogának fenntartásával tett kétezernégyezer alapítványból egyezer koronát bocsátott a Petőfi-koszoru költségeinek fedezése céljából a szövetség rendelkezésére.

A központi igazgatóság és igazgató-tanács ezen bejelentést őszinte örömmel tudomásul veszi és — elnökének indítványára — Müller Antal urnak lelkes áldozatkésziségeért jegyzőkönyvi háláját és köszönetét fejezi ki és elhatározza, hogy őt e határozatáról írásban értesíti.

3. Elnök bejelenti, hogy F. Kis Lajos szövetségi titkár, a »Magyar Vendéglős és Kávés-Ipar« tulajdonosa a Petőfi-család sírjának megkoszorúzása alkalmából »Emléklapok« címen egy alkalmi művet ad ki, mely épp úgy, minth a szövetség érczoszoruja, a Petőfi-kultuszt van hivatva szolgálni és amelybe a Petőfi-társaság tagjain és társadalmunk számos kitünőségén kívül vendéglős kartársak is irtak emléksorokat.

A központi igazgatóság és igazgató-tanács ezen bejelentést őszinte örömmel tudomásul veszi és — elnökének indítványára — F. Kis Lajos szerkesztőnek önzetlen munkálkodásáért köszönetét fejezi.

4. A koszoru-letétel ünnepi programjának megállapítása kerülvén napirendre, elnök bejelenti, hogy az eredetileg szük-

reszabott kereteken tágitani kellett, részben, mert a Petőfi-társaság elnöke az ünnepély alkalmából a szövetséget kitüntető szívélyességgel a Petőfi-ház meglátogatására hívta meg, részben, mert a szövetség elnöksége — az ünnepély mevelő hatására való tekintettel — a budapesti vendéglősök szakirányu tanonciskolája felügyelő-bizottságával egyetértve, az ünnepélyt a szakiskola évenként tartani szokott márcziusi ünnepélyével kötötte össze és erre a vidéki szakiskolákat is meghívta. Felkéri *Walter Károly* szakiskolai igazgatót, eddig tett intézkedéseinek ismertetésére, majd pedig ennek megtörténte után — részletesen ismerteti a programra vonatkozó javaslatait, melyek alapján

a központi igazgatóság és igazgató-tanács az ünnepély programját a következőleg állapítja meg:

I. 1913. évi márczius hó 15-én délelőtt pont 10 órakor:

Találkozás a Kerepesi-uti temető első kapujánál levő kápolnánál.

Innen felvonulás Petőfi Sándor szüleinek sírhához.

Glück Frigyes szövetségi elnök avató beszéde.

A koszoru átadása a székesfőváros képviselőjének.

Fellner László szakiskolai növendék elszavalja Petőfi: »Jó öreg korcsmáros« cz. költeményét.

A Budapesti és Vidéki Szakiskolák növendékei virágot tesznek a Petőfi-család sírjára.

II. 1913. márczius hó 15-én délután pont fél 4 órakor:

Találkozás a Petőfi-házban (Bajza-utca 21.) A szövetség tagjait és a meghívottakat Herczeg Ferencz orsz. képviselő, a Petőfi-Társaság elnöke fogadja.

Palkovics Ede, a szakiskola felügyelő-bizottságának elnöke átadja a Glück Frigyes-féle utazási »István-díjat« Makács István szakiskolai növendéknek.

5. Elnök előadja, hogy nyomban az ünnepély után szükségessé fog válni az összes bevételek és kiadások ellenőrzése. E célból felkéri *Frenreisz István* és *Gundel Károly* igazgatósági tagokat, sziveskednének e munkálatok elvégzését magukra vállalni.

Helyesléssel tudomásul vétetett.

6. Elnök előadja, hogy — bár nem hiszi, hogy az ünnepély alkalmából különleges teendők fognak felmerülni — szükségesnek tartaná az ünnepély napjára egy ad hoc bizottság kiküldését.

Az indítvány elfogadtatván, e bizottság tagjává *Frenreisz István*, *Gundel Károly*, *Holub Rezső*, *Kommer Ferencz* és *Waltz György* igazgatósági tagok választottak meg.

Több tárgy nem lévén napirenden, az ülés véget ért. Kmfi.

Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata ingyenes munkaközvetítője.

Kimutatás

1913 február 25-től márczius 25-ig elhelyezett:

	állandó	kisegítő
Főpincér	5	—
éthordó	96	169
borfiu	105	71
szakács	9	3
sütőmester	3	—
mészáros	13	—
pinczemester és csapos	26	7
étszertisztító és háziszolga	137	6
portás és bérszolga	19	—
gazdaasszony és kulcsárnő	5	—
felíró	13	—
szakácsnő	24	5
kézi- és kifutóleány	42	11
salátásleány	9	3
konyhaleány	156	32
különféle	79	—
Összesen	741	∞

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

IRODALOM.

A *Kultura* meglepetést hozó számai megint eggyel szaporodtak. A folyó hó 10-én megjelent szám aktualitás tekintetében megint első helyet biztosít, mint folyóirat saját magának; a munkatársaknak pedig az írók sorában. *Pogány Béla* »Az irodalom gazdasági harcai« cím alatt, rövidre fogott, de annál hathatósbabban ható elmefuttatást közöl az irodalmi irány alakulásáról, amelyben kifejti, hogy nem az író irányítja az irodalmat, hanem többé-kevésbé csak a közönség tetszése vagy nem tetszése. A maga nemében nagyon sikerült *Orbók Attila* kis elbeszélése, »A kanadai«. *Lovag Adám* a pesti nóta jellemzése, *dr. Turnowsky Sándor* »Wiarta« című kritikai esszéje méltán sorolhatók a magyar irodalomban még nagyon kevés méltatásra talált témák közé. A két vers, az érdekes folytatásos filozófiai cikk, a várva várt regény, valamint az irodalmi és kritikai aktualitások mind csak elősegítik azt, hogy a »Kultura«, mint a legkedvesebb családi lap, mindenhol méltatást találjon. A »Kultura« szép kiállításáról *Röttig Gusztáv és Fia soproni cég könyvnyomdája* gondoskodott. A lap előfizetési ára 10 K félévénként.

Az Érdekes Ujság. Megjelent Magyarország legolcsóbb, legszebb és legérdekesebb képes hetilapjának, Az Érdekes Ujságnak első száma. Tartalmában kitűnő illusztrációkkal benne van mindaz, ami a világ és az ország eseményeit figyelemmel kísérő embert érdekelheti. Borítékjának képei, melyek nálunk eddig ismeretlen, mélynyomásos eljárással készülnek, már maguk is szenzáció számba mennek és emelik az újság tartalmát. Aktuális képei között ott találjuk a Voloscából hazatért *Justh Gyulát*, *Ferencz Ferdinánd* trónörökösnek egy kedves képét, amint inkognitóban utazik. Hajdumegye most felszentelt székházát. Arcképekben bemutatja a hét nevezetes embereit, a magyar társadalom halottjait, köztük *Vay Adám* grófot és *Ábrányi Kornélt*, aztán a *Romanovok* magyar vonatkozásu leszármazottját, *Alexandra Pawlownát*. A kereskedelmi utazók új elnökségét, képeket közöl e mellett a sport e heti történetéből. Azonkívül egész sereg illusztráció szól a forradalmi Mexikóról, kép a párisi királynők királynőjéről, *Newyork* új pályaudvaráról és nincs olyan szenzáció, melyről meg ne emlékeznek. Irodalmi sorozatában a magyar irodalom legjavát adja, az első számban *Bródy Sándor*, *Molnár Ferenc*, *Biró Lajos*, *Szomaházy István*, *Szini Gyula*, *Jób Dániel* nevei fényeskednek, e mellett gazdag humoros tartalma is, ahol majd állandóan *Molnár Ferenc*, *Heltai Jenő* és *Nagy Endre* tréfáit találjuk. Közleményei közül kiemeljük még *Blaháné* naplóját. Az Érdekes Ujság bemutatja aztán a mozi népszerű művésznőt, *Jókai* fel nem dolgozott ötleteiből egy cikke valót közöl és érdekes fényképfelvételeket a határon táborszó magyar katonákról, gazdagon illusztrált cikket *Pest* jellegzetes utcai életéről. Ezzel még nem merítettük ki tartalmát és ha megemlítjük, hogy ezenkívül regényt közöl, külön gazdag melléklete van az asszonyok és külön a gyermekek számára, akkor láthatjuk, hogy ma nincsen hozzá hasonló magyar képes lap. Az Érdekes Ujság a *Légrady Testvérek* kiadásában jelenik meg Budapesten, *Váci-körut 78.* Előfizetési ára páratlanul olcsó: negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 20 fillér.

Pesti Hírlap a második évnegyed küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A *Pesti Hírlap* ma az ország elismerten legjobb, legelterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja. Példányszáma 120 és 140 ezer közt váltakozik (vasárnaponként egyes elárusításra 20—25 ezerrel több); ily elterjedtséget és ily példányszámot még a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el nálunk. Hirdetése is azért van legtöbb, mert hirdetni csak a legelterjedtebb, legnép-

szerűbb lapban érdekes. A Pesti Hírlap tartalma napról-napra legbővebb és legváltozatosabb, minden más napilapot felülmúló. Egy-egy vasárnapi számában 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a leggazdagabb hír- és vegyesrovat mellett. Ily tartalombőségnek példáját napilapnál nemcsak hazánkban, de egész Európában sem találhatjuk. A Pesti Hírlap munkatársai közé számítja korunk legjobb nevű és legnépszerűbb íróit. Speciális rovatai: Vasárnapi Krónika, Kis komédiák, Kulisszák mögül, Pesti erkölcsök, Vidéki esetek (csupa mulattató tartalommal) s az Esti Levél, Hétköznapi és Mindennapi problémák, aktuális társadalmi kérdések megbeszélése. A Pesti Hírlap mindennap egész oldal szerkesztői üzenetet hoz, mint más lapok egyszer egy héten, tehát a közönség igényeit e téren is legnagyobb mérvben elégíti ki. A Pesti Hírlap előfizetői Az Érdekes Ujság című, gazdag tartalmu, pompás kiállítású, képes hetilapot és a Divat Szalon című kitűnő divatlapot együtt rendelhetik meg. A Pesti Hírlap előfizetési ára április hóra, 2 kor. 40 fillér, április—május két hóra 4 kor. 80 fillér, április—június negyedévre 7 korona. A Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 kor 50 fillér. Az Érdekes Ujsággal együtt negyedévre 9 K 50. A Pesti Hírlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legcélszerűbb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V., Váci-körút 78. szám alatt van.

BORÁSZAT.

A bor története.

(A bor története. — Rákóczi borai. — Utczai borárosok. — Borárok ezeltől negyedfélszáz esztendővel. — Tizedborkimérés-tílamom.)

A bort minden valószínűség szerint már az őskorban ismerték. Noé esete is erről tanuskodik. A perzsáknak egyikős legendája szintén azt bizonyítja, hogy a szőlő nedvét már Krisztus előtt több ezer évvel kellemes itálnak tartották s habár élvezete nem is volt annyira elterjedve, mint ma, orvosságnak mindenütt használták. A régi perzsa asszonyok és leányok igen nagy gondot fordítottak arcuk és kezük ápolására, valamennyien festették magukat; arcukat sárgára, hajukat pedig ében-feketére. Természetes, hogy a bőr finomságát mindenféle illatos kenőcszel és drága olajjal igyekeztek elérni s ezek között a drága szerek között a must volt a legelterjedtebb. Musttal mosakodtak s hajukat is mustban áztatták. De csakis frissen csavart szőlő nedvét használták e célra s éppen azért mindig gondoskodtak, hogy szőlő télen is legyen. Ennek persze a kereskedők látták hasznát. Soha senkinek sem jutott eszébe, mint a legenda mondja, hogy az édes mustot megizlelje s csak a bibliabeli Dávid király előtt ezerkétszáz esztendővel jött rá Dzsemil perzsa király, hogy a bor igen kellemes ital. Dzsemil király azon férfiak közé tartozott, akik titokban szintén használták illatos kenőcsöket és más szépítő szereket s maga is mustban mosakodott. Egy alkalommal szolgálóinak gondatlanságából a királynak elfogyott minden mustja s mivel éppen nagy ünnep volt, mindenáron mustban akart megmosakodni. Egyik vitéz katonája bevállotta végre, hogy valaha ő is használta e folyadékot s otthon van is neki még néhány üveggel, mikor a király felbontotta a palaczkokat,

azonnal meglepte a folyadék kellemes illata. Megizlelni nem merte, mert félt, hogy méreggé változott. Eppen ekkor a királynak egyik feleségét fejfájás gyötörte s nagy elkeseredésében meg akarta magát mérgezni. Eszébe jutott, hogy van is a háznál valami méreg s nagyot huzott az egyik boros üvegből. Nyugodtan várta a halált a szép asszony, de ahelyett csakhamar igen-igen jókedvű lett és a fejfájás is elmúlt. Még többet ivott a borból, s nemsokára mélyen elaludt. Mikor felébredt, nem fájt ugyan a feje, de azért megint kért a borból s elbeszélte, hogy milyen jó orvosság ez, amit méregnek tartottak. Nemsokára hozzálátott az egész udvari személyzet, s maga Dzsemil király is vigan hajtogatta az üveget. A legenda szerint a bor élvezete rövid idő alatt oly általános lett Perzsiában, hogy az utczákon szerte-széjjel részeg emberek heverték s a királynak rendeletet kellett kiadnia, hogy bort csak annak szabad inni, akinek — fáj a feje.

*

A Rákóczi Ferencz roppant gazdagságáról emlékezik meg egy ujság s elősorolja azt a sok kincset, amelylyel a fejedelem birt a szabadságharcz után. A felsorolt adatokból különösen azok érdekesek, a melyek a fejedelem borainak sokaságáról adnak képet. Ezek az adatok abból a listából valók, melyet a császári komiszáriusok készítettek az elkobzott bokról s így eléggé megbízhatók. A lista szerint a munkácsi pinczében 534 gönczi hordó bor volt, melynek literjét két forintra becsülték s így összesen 2586 forintra számították. Találtak ezenkívül 229 hordó óbort, melynek összes értéke 2588 forintot tett ki. 156 hordó erdélyi óbort 468 forint értékben, 97 hordó aszubort 3509 forint értékben. A pataki kastélyban felvett inventárium szerint volt 4789 akó ujbort, 32,088 akó óbor, 2405 akó erdélyi, 2104 akó aszu és 158 akó szesz. A sárosi kastélyban 1601 akó aszta lit, 89 akó óbort, 188 akó aszut, 450 akó vörösbort és 47 akó régi aszut találtak. A vichneyi pinczéből 401 akó ujbort, 260 akó óbor és 367 akó vörös bort vittek el a császáriak.

*

A XV-ik században jött nálunk szokásba, hogy sokadalmak (vásárok) alkalmával a nagy, messze vidékről összesereglett nép szomjának oltására nem lévén elegendők a korcsmák és kimérések, a királyi városok a király engedelmével utczai borméséreket is engedélyeztek. Hogy mikor és hol kezdődött ez, biztosan nem tudható. De Zsigmond királyunk alatt már létezett Sopronban is, Pozsonyban is.

Nagyfontosságú jövedelmező s a városok jövedelmét is nagyban gyarapító intézmény volt ez.

Debreczenben, ahol még 1785-ben is csupán egy fogadó s tizennégy korcsma volt, a vásárok alkalmával 150—200 ilyen utczai boráros ütött tanyát, akik sátor alatt mérték borukat. Talán ez képezte elejét a későbbi laczipecsenye sátraknak?

Az utczai borárosok a vásár hetében mérték a bort s ezért bizonyos összeget fizettek. Pozsonyban — Mátyás király alatt — a kimért bor

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

mennyisége után történt ez a fizetés s dreylingenként 2 libra volt. Budán már nem tekintettek a bor mennyiségére, hanem sátranként egy forint volt a taksa.

Utczai boráros csakis vidéki lehetett s mérhetett akárhová való bort, de a maradékot a városnak kellett piaczi áron eladni.

A török világ alatt az utczai borárosok is keltünk azokról a helyekről, ahol hatalma fennállott s csakis a korcsmárosok üthettek fel sátrat a vásárban s ezért külön díjat nem fizettek, hanem hiszen elég adót is fizettek s gyakran évente ötször is a török főurak kapzsisága révén. Így Budán az évi korcsmatartási díj volt 30 frt., Egerben 25 frt., Váradon pedig 40 forint; de hogy a basák mennyit szedtek be, azt nehéz volna megoldani.

I. Ferdinánd császár és király biztosítani akarván fiának, ki már 1562-ben római és cseh királylyá koronáztatott, Magyarországon is az örökösödést. 1563. augusztus 20-ik napjára országgyűlést hívott össze Pozsonyba, melyen a rendek Miksát királyul fogadták. A koronázás napján a püspökök, mágnások és nemesek négyezer díszesen fölfegyverzett lovassal Pozsonyba gyülekeztek és Zrinyi Miklós gróf, a szigetvári kapitány vezérsége alatt a Dunaparton tábornokot ültették. Száz lovasnál nagyobb számú bandériummal jöttek akkoron. Oláh Miklós esztergomi érsek 150 lovasal, Báthory András és Miklós 209, Zrinyi Miklós 168, Erdődy Péter 160, Nádasdy Ferencz 150, Dobó István 132, Perényi Gábor 118, Zay Ferencz 100 lovasból álló bandériummal. Miksa trónörökös nejével és családjával érkezett meg, kísérve 3000 cseh lovasból és 4 bécsei zászlóaljtal. Érdekes, hogy az ünnepek alatt netalán elkövetendő árbeli zsarolások elhárítására az élelmiszerek ára is szabályoztatott. És pedig a következőleg: Buzalisztnak köble husz dénár, zabnak köble tizenöt dénár, árpáé tizenhárom, rozsé tíz dénár. Egy hizott lud hat dénár, a szalonna fontja négy a vajé hét dénárban állapított meg. Ot tojásért egy dénárt, egy font fagygyugyertyáért négyet, egy négylovas szekér szénáért negyvenet, ugyanolyan szekér szalmáért huszonötöt volt szabad kérni. A borsónak és lencsének pintje egy dénár, a legjobb boré négy dénár volt.

E tájban egy dénár körülbelül két fillér értékű volt. Tekintettel arra, hogy ezelőtt 3—4 száz esztendővel a pénznek legalább is tízszer oly értéke volt, mint most, a bor elég rendes áron kelt, sok egyéb élelmiszerekhez hasonlítva, drága volt. Ne felejtjük el azonban, hogy ez a nagy ünnepek alkalmából kivételes árszabás volt, mely bizonyára sokkal magasabb volt a rendesnél.

*

A szőlődézsma vagy bortized egyes vidékeken évszázadokon keresztül papi jövedelmet képezett. Így az esztergomi érsek jövedelmét képezte Budától Dévényig a bortized s hogy ez mily óriási összeget képviselt, fogalmat nyújt a pozsonyi tized, amelynek megváltásáért a város évente 4000 frtot fizetett a hercegprimásnak. Az esztergomi érseki bortized évente

3200—3600 akónyi volt, mint azt a Hippolit-kodex bizonyítja. Az érsek udvar, daczára, hogy Pozsonyval olyan szerződést kötött, hogy dézsmaváltás fejében 4000 frtot fizetnek évente, de a város piaczára az érsek dézsmaboráiból eladásra és kimérésre nem küld, beküldött rendszeren több kocsirakomány bort, mire a város itanács Zsigmond királyhoz iri föl orvoslásért mert a főpapi borok után italmérségi adó nem volt beszedhető s így a város kétszeresen károsodott.

Zsigmond király 1396-ban ki is bocsájtott egy rendeletet, amelyben a főpapoknak s általában a papi rendnek eltiltja, hogy tizedboraikat a város piacznán árusítsák s a tilalom ellen vétők borait elkobozni rendeli s az abból befolyó pénzt az illető városnak ajándékozza.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“ minden pénteken *társas reggelit tart.*

1913. április hó 4-én: *Kamarás Mihály* vendéglőjében. (Köztemető-ut 25. sz.)

1913. április hó 11-én: *Kittner Mihály* vendéglőjében. (Metropole-szálloda.)

1913. április hó 18-án: *Potzmann Mátvás* vendéglőjében. (Üllői-ut 6. sz.)

Löwenstein M. utóda Horvát Nándor cs. és kir. udvari szállító (VII., Vámház-körut 4. Telefon 11—24.) *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióküzlet: IV., Kishid-utca 7. (Telefon 11—48.)

Mielőtt szükségletét valódi hegyi

MÁLNASZÖRPBEN

fedezné, kérjen mintázott ajánlatot

STEINER és LÖWY

első beszterczebányai hidraulikus gyümölcscsajtoló- és szörpgyártól

BESZTERCZEBÁNYÁN.

VEGYES HIREK.

Gelléri Mór kitüntetése. A két év előtt Turinban rendezett jubileumi kiállítás sikerének előmozdítása körül szerzett érdemeinek elismerésül: Gelléri Mór kir. tanácsosnak, az Országos Iparegyesület igazgatójának az olasz király az olasz koronarend parancsnoki keresztjét adományozta.

Kávésok társasvacsorája. A budapesti kávéipartársulat f. évi márczius hó 17-ikén tartotta meg társasvacsoráját Katona Géza vendéglőjének különtermében, amelyen Weingruber Ignác elnök, Tihanyi József, Petrovics György, Bodó Adolf, Kallós Márkus, Sachs Ödön, Harkai Gyula, Szeiffert Antal alelnök, Germán Jenő, Reiner Ignác, Reiner Mór, Strausz Miksa, Szántó Béla, Gaál Arnold, Pallai Miksa, Gruber Károly, Katona Géza, Katona Gyula, Mészáros Győző, Lorber

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Miksa, Sebők Marczel, Goldmann József, Sohr Miksa stb. ipartársulati tagok, Bándl Gyula kenyérgyáros, Somogyi Dezső, a Törley Józ. és Tsa pezsgőgyár képviselője, Guttmann Vilmos, Sabathiel Tivadar, a Ruda és Blochmann Utócai cég főnöke, Hirschler Manó, a Mayerhoffer E. F. és Neményi Ödön cég képviselője stb. stb. vendégek vettek részt. A vacsora folyamán Weingruber Ignác elnök szívélyes szavakkal üdvözölte a megjelent ipartársulati tagokat és vendégeket és felkérte az ipartársulat egykori kiérdemesült tagját, *Kohn Bernát*, a »Valéria«, majd később az »Akadémia«-kávéház volt tulajdonosát, mutassa be a jelenlevőknek az általa feltalált és szabadalmazott »Aroma«-kávéfőzőgépet. *Kohn Bernát* megköszönvén az elnök engedélyét, előadta, hogy ezen géppel rendkívül erős, zamatos és mindennemű mesterséges derítés nélkül, kristálytisztá kávé kapunk. A gép egy külső főzőedényből áll és egy betétből. A főzés akként történik, hogy vízzel, vagy kávéaljfőzettel megtöltjük az edényt, egész a domboru jelig, ezután betoljuk a betétet és az egész készüléket a láng fölé helyezzük. Kis idő múlva a kávéaljfőzet a közlekedő csövön keresztül és a szűrőtárcsán átbugyog, amikor a lángot felényire redukáljuk. Ezután darált kávé a betét felső részébe tesszük és szükség szerint szabályozzuk a lángot. Kis idő múlva a víz (vagy kávéaljfőzet) keringeni kezd, miáltal a kávé a széles és kerek szűrőtárcsán gyorsan kifől és egy réteget képez, mely réteg a kávé teljesen megszüri. Ha a kávé habja elfőtt, a tüzet eloltjuk, mire a kávé egészen átszűrődik és ugyanezen edényben teljesen tiszta, erős és kiválóan zamatos kávé szolgálhatunk fel. Az egyszer már megfőtt és a szűrőn maradt kávé erősen összetapadó réteget képez, mely, mint a valódi kávé újra főzhető és kihasználható. T. i. ezen kifőzésnél a betétet kivesszük, az edényt ismét megtöltjük a domboru jelig vízzel, a betétet visszahelyezzük és az edényt a tüzre téve, tetszés szerinti ideig főzni hagyjuk. Ezen módon a következő kávéfőzéshez jó, erős és egészséges kávéaljfőzetet nyerünk, ami egyharmad kávé-megtakarítást jelent és minden további 1 lit. erős, zamatos kávé előállításához elég 7 deka darált kávé. Az élvezetes előadásért Weingruber Ignác elnök mondott köszönetet, ugyancsak a készülék szemléltető bemutatásáért is. A társaság a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Frenreisz István ünneplése. Az idei vendéglősből minden várakozást felülmúló erkölcsi és anyagi sikere jól megérdemelt ünnepeltetéshez juttatta Frenreisz István vendéglőst, a báln rendező bizottság elnökét, akit oroszánrész illet a bál sikerében. Az ünneplés kezdeményezői: *Holub Rezső, Oláh Gyárfás Mihály, Kővári Jenő* a Bokros-étterem különtermében március hó 17-dikén lefolyt ünneplést csak »szűkebbkörű barátságos vacsorának« tervezték, azt est ünnepi hangulata azonban, az elhangzott lelkes felszólalások, a meleg barátság érzése, mely jóleső érzéseket keltve vonult át az estén, valóssággal felejthetetlen eseményé tették a rokonszenves symposiont. Glück Frigyes ipartársulati elnök, Kommer Ferenc aelnök, Wilburger Károly pénztáros, Bokros Károly nyugdíj-egyesületi elnök, Müller Antal, Glück Erős János, Holub Rezső, Neményi Béla, Gundel Károly, Jajczay János, Kittner Mihály, Wagner Vilmos, Ehm János, Potzmann Mátyas, Kedvessy Nándor, Stettner Dezső, Dökker Ferencz, Fludarovits István, Oláh Gyárfás Mihály, Kővári Jenő, Zöldhelyi Lajos, Mitrovác Adolf ipartársulati tagok, Poppel Miklós ipartársulati titkár, dr. Nagy Sándor jogtanácsos, F. Kiss Lajos titkár, Francois Lajos, Horváth Nándor, Brauch Ferencz, Fischer Miksa, Labesz Henrik, Stefanovits László, Kutassy Vincze, Horváth Dániel, Albisi László, Dormann Jac voltak jelen a vacsorán, amelyen az ünnepelt az ipartársulati elnök jobbán foglalt helyet. A régi jó szokás szerint — vacsora derekán — megindultak a pohárköszöntők. Az első *Kővári Jenő* mondotta, lendületes szavakkal ünneplve Frenreisz Istvánt, aki viszont — a beszédre adott válaszában — elhárítva magától minden érdemet, a rendezési munkálatokban fáradhatlan munkatársait: Holub Rezsőt, Kővári Jenőt és Oláh Gyárfás Mihályt éltette. Glück Frigyes a vendéglősipar ifjabb

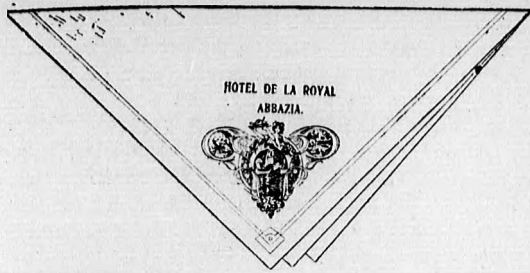
generációjára és az erre váró munka sikerére emelte poharát. A bál sikere azt bizonyítja, hogy e munka mindig sikeres lesz, az egyének mindig érvényesülni fognak, ha úgy mint Frenreisz Istvánban, az akarat kellő energiával egyesül és a fiatalok férfias erővel fognak az öregek munkájának folytatásához. Kommer Ferencz azt hiszi, hogy az összes jelenlevők együttérzését tolmácsolja, ha poharát a magyarországi vendéglősipar szeretett és tisztelt vezérére, Glück Frigyesre emeli, akinek szép és nemes, az elméket-szíveket megteremkenyítő eszméi valóságos kincseket termelnek a vendéglősiparnak. Csak két nappal ezelőtt tettük le az ő kezdeményezéséből cserlevelekből és rózsákból font koszorunkat a »jó öreg korcsmáros«-nak, még alig köszönhetjük meg neki azt a dicsőséget, melyet nekünk e tettével szerzett és ime, alig egy-két nap múlva megjelenik a magyar könyvpiacra Glück Frigyes áldozatkészségéből a világirodalom egyik legnagyobb remeke, a magyar Brillat Savarin. Talán nem is egészen itt a helye e két esemény méltatásának. De én már ma kifejezésre akarom juttatni, hogy mindezekért érzett hálánkat nem tudjuk méltó szavakba önteni csak egy fogadalmommal, hogy őt mindig követni fogjuk és boldogok vagyunk, hogy őt a magunkénak mondhatjuk. Ezután F. Kiss Lajos szerkesztő Glück Frigyes, Bokros Károly Gundel Károlyt, Mitrovác Adolf Wilburger Károlyt, Kővári Jenő Müller Antalt, Francois Lajos a vendéglősipartársulat tagjait, Jajczay János Glück Frigyes és Gundel Jánost éltették nagy tetszéssel fogadott beszédekben, majd ismét Glück Frigyes mondott nagyhatású beszédet, melyben élvezetes visszaemlékezések kapcsán összefoglalásra, célutatos szervezkedésre és a modern eszmék és törekvések megvalósítására buzdította a jelenlevőket, akikre még igen sok hasznos, sőt nélkülözhetetlen köztisztviselő létesítése vár, mint megoldandó feladat. A rendkívül sikerült estély Frenreisz István felszólalásával ért véget. A vacsorán jelen voltak Gundel Károly kezdeményezésére ötszáz koronát gyűjtöttek az orsz. nyugdíjgyűjtőület rendelkezési alapja javára.

Steuer Gyula.

Mint lapunk megelőző számában megírtuk, Steuer Gyula kávé, a budapesti Abbazia-kávéház tulajdonosa f. évi március hó 11-én, 71 éves korában meghalt. Steuer első üzlete a régi Pest „Két oroszán“-szállója volt a hatvanas években. 1875-ben nyitotta meg a Lloyd-kávéházat, 1883-ban a Fiume kávéházat a Múzeum-köruton, 1888-ban pedig az Abbazia-kávéházat, melyet azonban már vagy egyévtizede fiai vezettek. Az öreg Steuer halálát kiterjedt rokonsága és nagyszámú tisztelői gyászolják. A megboldogultat f. évi március hó 13-án nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra a rákoskeresztúri temetőben. A budapesti kávéosok nesztorának nagyszámú ismerősei és tisztelői, a Budapesti Kávéos-Ipartársulat és a Budapesti Kávéosok Szövetsége választmánya és több jótékony egyesület kiküldöttjei jelentek meg a díszes szertartáson. A résztvevők sorában voltak: dr. Vasziévics János alpolgármester, Kunz Ferenc, Kommer Ferenc, Pauntz Sándor, Gálos Kálmán fővárosi bizottsági tagok és mások. Dr. Hevesi Simon megható gyászbeszéde után a sirnál Mészáros Győző, a Deák Ferenc-páholy nevében pedig Justus Dezső gyáros, végül a megboldogult alkalmozottai nevében Ults Géza és Kertész Ernő mondtak búcsuztatót, amelyekben méltatták a halott érdemeit, ugys mint nemesszívű emberbarátot és mint a modern kávésipar megteremtőjét. Mészáros Győző, a budapesti kávéipartársulat és budapesti kávéosok szövetsége nevében a következő beszédet mondotta:

»A budapesti kávéipartársulat összes tagjai nevében, a gyász és a mélységes gyász eltompuló hangján én fordulok hozzád utolsó Isten hozzád! Iparunk nesztora, utörője, becsületos, jó kollegánk, Steuer Gyula! A megpróbáltatás e nehéz pillanatát, amelyben örök utadra bocsájtunk, becsületos munkában eltöltött eredményes pályafutásodnak ezt a határkövét nem tartom alkalmasnak arra, hogy ama nagy erényeid méltatására térjek ki, melyekkel szerető kartársaid tisztelést és becsülést vívtad ki és erős vonásokkal vésted nevedet iparunk történetébe! Ehe yett engedd meg, hogy mi, akik e nekünk szent sírhelyét a budapesti kávéosok összesége nevében álljuk körül, a Teged kegyelettel gyászolók sorában, szintén a Te árváidnak érezhessük magunkat, és hogy mint ilyenek őrizhessük kegyeletos emlékezetet! Ennek az emlékezésnek oltárán gyujtunk Neked áldozati

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Igen finom creppirozott **PAPIRSZALVÉTÁK**

100 darabonkint
60 fill. 1000 drb.
5 kor. 50 fillér.
- Cimnyomással
1000 drb 8 kor.
Utánvétellel meg-
rendelhető az

„ERZSÉBET”-
naptárgyár pa-
pírnemű áruhá-
zában **DICSŐ-
SZENTMÁRTON.**
Nagyobb meg-
rendelésnél kü-
lön ajánlat. —

tüzet korán elhunyt kartársunk, melynek magasan lobogó lángja fényes sugarakat fog hinteni iparunk történetébe, hirdetvén, hogy zsenge korodtól sirodig hecsületes, igaz férfihoz méltó törekvéssel éltel iparodnak! Mélysegesen átértett igaz fájdalommal bucsuzunk tőled! Isten veled! Örök álmod legyen békés és csendes, kedves jó barátunk, Steuer Gyula!”

Steuer Gyula haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Steuer Gyuláné sz. Hoffmann Henrietta úgy a saját, mint az egész gyászoló család nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett férje, Steuer Gyula nemes életének 71-ik és boldog házasságának 27-ik évében f. hó 11-én délelőtt 10 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 13-án dé után 1/24 órakor fognak a rákoskereszturi temető halottas házából örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1913. márczius havában. Béke hamvaira! — Az Abbazia-kávéház személyzete külön gyászjelentést adott ki jóságos főnökének elhalalozásáról.

Alapszabályok jóváhagyása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Dunaszerdahelyen és vidékén lakó szállodások, vendéglősök, korcsmárosok és kávéház-tulajdonosok alapszabályait 1913. évi 13,313/VI/A. szám alatt kelt rendeletével az 1884: XVII. t.-cz. 150. §-a alapján — jóváhagyta.

Kávéházak járdafoglalása. A budapesti kávéipartársulat kérvényére a járdáknak korábban való elfoglalhatása ügyében a tanács 24,621/1913—II. szám alatt a következő határozatot hozta: »A tanács méltányolván a kérvényben felhozott indokokat, kivételesen megengedi mindama üzlettulajdonosoknak, kik a járdafoglalásért már szabályszerűen folyamodtak és akik a díjak befizetése után a járda foglalására az engedélyt megkapták, hogy az elfoglalásra engedélyezett járdaterületet, az engedélyben foglalt kikötések szigorú betartása mellett, a folyó évben már márczius 16-ikától kezdve használhassák.«

A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Glück Frigyesnek, a budapesti vendéglős-ipartársulat elnökének, aki a vendéglőstanoncok szakoktatására 15,000 koronát adományozott, köszönetét nyilvánította.

Vendéglősmunkaadók közgyűlése. A »Magyar szállodás és vendéglősmunkaadók egyesülete« f. évi márczius hó 13-ikán a Vadászkiirt-szállodában közgyűlést tartott.

Hymen. Horváth János f. évi márczius hó 24-én vezette oltárhoz a szatmárnémetii református templomban Pongrácz Erzsikét, Pongrácz Lajos szatmári vendéglős és neje kedves és szépműveltségű leányát.

Márcziusi ünnepély. A debreczeni szakirányú vendéglősiskola az 1848. évi nagy idők emlékére f. évi márczius hó 15-én délután az egyháztéri ref. fiúiskola tornatermében hazafias ünnepséget rendezett.

Miskolczi nagyszálló rt. cég alatt 68,270 K alaptőkével (682 db egész, 7 db tizedrészvény 100 K, illetve 10 K n. é.) új rt. alakult febr. 9-én a miskolczi Három Rózsához címzett szálloda, vendéglő és kávéház átvételére. Az igazgatóság tagjai: Rosenberg Gyula, Lukács Simon, Pick Jakob, Haász József és Neumann József.

Bérletek és eladások. Kisujszállás város tulajdonát képező s a piac téren fekvő városi nagyvendéglő, a vendéglővel összeépített s zárt folyosóval összekötött színház-vigadó melletti étteremmel, vendéglői udvarral és jégveremmel együtt május 20-án d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében megtartandó árverésen 1914. jan. 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre bérbe fog adatni. A bérleti feltételek a városi iktató hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kikiáltási ár 4500 K. Bánatpénz 10%. — Az Eszterházy hercegi hitbizományhoz tartozó csornai Korona-vendéglő és a boldogasszonyi vendéglő március 30-án d. e. 10 órakor bérbe fog adatni 1914. jan. 1-én kezdődő hat évre a kerületi intézőségi irodában.

A debreczeni Bika-szálloda. Megirtuk, hogy Debreczenben a Bika-szállót lebontják és helyébe a város monumentális épületet emel. A Bika-szálló lebontását f. év április 1-én kezdik meg és helyén 1000 néző befogadására alkalmas színházat, modern szállodát és kávéházat építenek három millió korona költséggel.

500 cigaretta egy óra alatt. Azok, akik maguk töltik cigarettájukat s így jól ismerik a cigarettacsinálás unalmas és időtrábló voltát, bizonyára örömmel fogják e sorokat olvasni. Egy angol mechanikus elmés szerkezetű gépet talált fel, melynek segítségével 500 cigarettahüvelyt lehet egy óra alatt megtölteni. A találmányra Radó Béláné kassai dohánytözséje kapta meg az egyedárusítási jogot. A gép ára 5 korona s kapható 2, 3 és 4-es nagyságban. A gyorsított cigarettagépet Radó Béláné dohánytözsde-tulajdonos (Kassa, Deák Ferencz-utca 18.) utánvét, vagy az összeg előzetes be-
küldése mellett küldi szét.

Íparsó. A fagyalt-évad megkezdése előtt kartársaink jól teszik, ha az 1913. évi íparsóengedély ügyében a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, mint a Magyar Királyi Sójövedék Vezérigénységével (Budapest, V. Váci-körút 32. szám) mielőbb érintkezésbe lépnek, minthogy az engedély kieszközlése hosszabb időt vesz igénybe s a régi engedély alapján, ha nem is használták fel a múlt évben engedélyezett ípasó-mennyiséget, már nem kaphatnak íparsót.

Siremlék lett egy kávéházi asztal. Egy negyed századig volt törzsvendége a Newyork-kávéháznak az öreg és kopasz Csetéry Kálmán színész, akit már elparentáltak és aki éppen olyan nevezetessége volt Budapestnek, mint maga a Newyork-kávéház. Ott ült estétől reggelig mindig ugyanannál az asztalnál és most, hogy már elmondta fölötte bucsubeszédét a pap, még egyszer szólnunk kell róla. Nagyon szép dolog készül az öreg Csetéry Kálmánnal, nagy tisztesség éri, de hogy gondolta volna szegény, hogy haló poraiban nem marad el a hálája annak a kávéháznak, amelyben kenyere javát megette. A Newyork-kávéház tulajdonosai, a Harsányi testvérek, elhatározták, hogy azt a márványasztalt, melynél az öreg színész csaknem huszonöt esztendeig ült, hogy soha ki ne fogyjon a vendég a Newyorkból, kivonják a forgalomból. És pedig azért, mert Harsányiék kegyeletből emléktáblát csináltak a márványlapból és elhelyezik az öreg színész sírján... Siremlék lesz a márványlapból, amelyen annyi pikkolót fogsasztott...

Pillvax kávé arczképe. Pillvaxot, az egykori uri-utcai kávést ismeri mindenki az országban. Az övénél nagyobb karriert a kontinens egyetlen kávésa sem csinált. Neve belekerült a történetbe, az irodalomtörténetbe, az életrajzokba s a negyvenes éveknek nincs olyan valamire való pesti bedekerje, amely Pillvaxról külön ne szólana. Híres írók, mint Jókai, Pálffy Albert, Vas Gereben; híres szerkesztők, mint Frankenburg Adolf, Vahot Imre és mások s a memoaristák kis csoportja mind feljegyezték egy és más apróságot róla s így alakult ki a Pillvax-legenda azon a réven, hogy a Korona-herceg-utcában ma is meglévő, de nemsokára bontás alá kerülő Pillvax-kávéház volt a múlt századbéli jurátusok tanúja, Petőfi és barátai itt csinálták meg 1848. március 15-ikén az első demokratikus forradalmat. A forradalom után elmúlt, hősei elmúltak és Pillvax is eltűnt, úgy hogy nem maradt egyéb hátra, mint a neve és kultusza, mely minden

KERTI BUTOROKAT minden kivitelben vendéglősöknek, magánosoknak szállít rendkívül olcsó árban
Gyártelep Királyhágó, Biharmegye. Árjegyzék rendelkezőre

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

olyan alkalommal kiujul, mikor a »Forradalmi Csarnok«-nak elnevezett kávéházáról, vagy a március 15-iki eseményekről van szó. A legendáknak azonban évtizedeken át nem volt egyéni forrásuk, mint az emlékezés. Most végre a március 15-iki események hatvanötödik évfordulóján feltámadt az igazi Pillvax maga is egy öreg festmény alakjában, melyet a múzeum-köruti Kempfner Sándor üzletében az évforduló alkalmából közszemlére is kiállítottak. Ez a festmény, vagyis portrait az igazi Pillvaxot ábrázolja a harminc-negyvenes évek polgári viseletében. Fekete kabát, szürke mellény, mászlira kötött nyakraváló, fehér ing, ezek a polgári foglalatjai Pillvaxnak, a halhatatlannak, aki egyetlen betűt sem írt, mégis halhatatlan hírességgé vált. Az arc karakterében is alig van költői vonás, inkább Cottához, a híres geológushoz hasonlít. A vörösés, borotvált arc alapszínéből, mint vörös mezőben a fehér liliom, ütközik elő az ősz, fehér bajusz, ősz szemöldök és az őszes, tömött hajazat. A kulturhisztórikus kép felfedezésének története is van. Nemrégiben szerezte meg az Ernst-múzeum egy pesti kávécsaládtól. Ernst továbbította Kun Sándor antikváriushoz, ki szintén tuladott rajta, most pedig magántulajdonban van. A március 15-iki ünnepség alkalmából aztán kitétték az öreg Pillvaxot az ablakba, hogy lássa azt a Budapestet, melynek az ő kávéháza forradalmárai szereztek meg először a világvárosi hírnevet.

A pohár. A mai emberiségnek egyik legnélkülözhetetlenebb edénye az étkezésnél a pohár. Azok, akik szomjasan isszák belőle a tiszta, jóízű vizet vagy bort, valószínűleg nem is gondolnak rá, milyen kellemetlen lehetett, mikor még nem ismerték ezt a becses, de ma már teljesen közönséges kis eszközt. A régi időkben a cinkupa volt a legelterjedtebb ivóedény, amelyet csak jóval később szorított ki a cserép- és majolika-serleg. A fölvtáltás lassan ment, annál is inkább, mert a majolika kezdetben fölötté drágába került és még drágábbá tette az, hogy gyakran eltört s másikkal kellett pótolni. Negyedik Henrik idejében egy majolikapohár négyöt frank volt. Nagyon érdekes az a szerep, amelyet az üveg játszott az asztali edények történetében. Az üveg tudvalevőleg a legrégebb találmányok egyike, amit már a phöniciáiak is ismertek, de csak későn kezdték asztali edény gyanánt használni. A tizenhatodik századig nagyon kevés üveg-pohár és palack volt forgalomban. Az ivópohár a tizenhetedik században három frankba került, amelleit durva és átláthatatlan volt. Az üvegpalackokat sokkal később kezdték használni s csak lassan szorították ki helyükből a gazdagok ezüst- vagy elefántcsont-edényeit, az alacsonyabb társadalmi rétegek pedig még akkor is régi cinkupáiknál maradtak. Olaszországban kezdetben tíz-tizenöt lirába került egy palack. A tizenhetedik század közepe felé azonban jelentékenyen leszállt az ára és ma már a sörös- vagy borospalacknak alig van valami értéke. A középkori ivóedényeket szép, finom kivitelben készítették, de drágáért is adták el, azonban akkor már láthatók voltak nemcsak az udvar és a nemes főurak, hanem a polgárok asztalain is. A többi értékű edényeket inkább dísznek tették asztalra, mint azért, hogy használják. Addig még a nagyobb lakomákon is a szájat kezükkel kellett pótolni az embereknek a különböző evőeszközöket. Villa akkor még nem volt, kést mindenki magával vitt, ivóedényekről azonban már gondoskodni tudtak. (P. H.)

Egy történelmi kávéház vége. Párisból jelentik: A Boulevard des Italiens egyik legismertebb vendéglőjét, a híres Caffé Anglais a legközelebbi időben becsukják. Ehhez a vendéglőhöz számos történelmi emlék fűződik. 1802-ben alapították és azóta híres találkozóhelye lett az arisztokrata emigráltaknak, akiknek az amiensi békekötés után megengedték a visszatérést Párisba. Lajos Fülöp idejében az aranyifjuság találkozóhelye volt. Híres az az ebéd, amelyet több francia államférfi társaságában költött el ott a három uralkodó: II. Sándor cár, fia, a későbbi III. Sándor cárral és Vilmos porosz királlyal, aki később német császár lett. Az utóbbi időben az ódivatú kávéház az ujonnan épült divatos éttermekkel nem tudta fölvenni a versenyt.

Nagyváradon

a város központján új

szálloda, étterem és kávéház kívánságra berendezéssel együtt bérbeadó.

(Esetleg külön-külön is.)
Ajánlatokat HEGEDŰS hirlapiroda Nagyvárad továbbít

Szalvétákat eredeti Japánpapírból legolcsóbban szállít czégnomással is. Nagy választékban papírméz-tányérok, sütemény-kapszlik, torta, hal és tányérdiszpaírok, papillottok, kész étlapok, menü-kártyák, konyha-söntésívek és könyvek, bon-bloc minden nagyságban és színben, ruhatárszámok, 1/10 béreltízüzetek, levélpapír és horitékok, szivarszipkak kívánatra czégnomással is, francia szalmaszopokák, fogvájók, ujságtartók, íróláblák, kréták, szivacsok, Hektográf-czikkek, stbít olesó, szabott árak mellett gyorsan és pontosan szállít

Berkovits Károly, Budapest, VII., Sip-utca 5. sz.

Hektográf-készítő, íróai, éttermi, kávéházi és czukrászdai czikkek kaktárok Kívánatra árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

BÉRBEADÓ VENDÉGLŐ!!

Gróf Károlyi László úr
ő méltósága tulajdonát képező ugynevezett palotái

'Parkvendéglő'

azonnal haszonbérbe kiadó

A vendéglő igen forgalmas helyen a palotái vasútállomás mellett, az U. R. H. K. football pályája és a Káposztásmegyeri löversenypálya mellett fekszik, tágas félti és nyári helyiségekkel.

A bérleti és eladási feltételek meg tudhatók az uradalmi tisztartói hivatalban Káposztásmegyer. U. p. Ujpest. * Ugyanitt 400 hflr. 1902. évi saját termésű BOR is eladó.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes
égyvörös
SAVANYŰVIZ.

Legjobb asztali és üdítő ital.
Kittűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hlyaghurutnál.

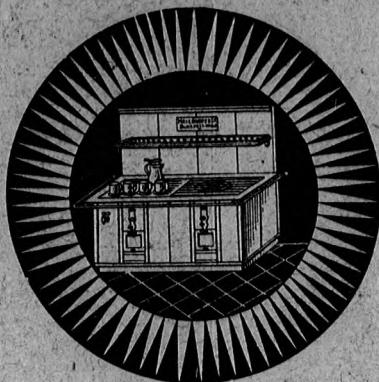
Mattoni Henrik Karlsbad és Budapest.
Budapest
Ierev-körut 38

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

**Mayer-
hofer C. F.**

és

Neményi Ödön

Budaapest. Wien.

**Vendéglői,
kávéházi és szálló-
dai modern
konyhaberendező.**

**Vörösréz-edények,
fagylalt-berendezések
és hűtőkészülékek.**

**BUDAPEST, VI.,
GYÁR-UTCA 20.**

TELEFON INTERURBAN 71-55.

Fagylalt
gép.

„KULTURA“

**SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS
KRITIKAI KÉPES FOLYÓIRAT**

Hazánk legszebben kiállított és ki-
lünően szerkesztett lapja. Megjelenik
minden hó 10-én és 25-én, 40-48
oldal terjedelemben, több színes mű-
melléklettel. — **ELŐFIZETÉSI ÁRA
NEGYPÉNTVENKINT ÖT KORONA.**

Felelős szerkesztő: **RÜTTIG OTTÓ**;
főmunkatárs: **HANGAY SÁNDOR.**
Kiadja: **Röttig Gusztáv és Fia Sopron.**

HAZAI IPAR
VÉDJEGY.

Figyeljünk

Piatnik Nándor és fiai buda-
pesti magyar játékkártyagyár
gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk a rossz
= utázasoktól. =

Magyar Játék-kártya-gyár
Piatnik Nándor és fiai
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 17.
Telefon: 63-56. Alapított 1824.

HAZAI IPAR
VÉDJEGY.

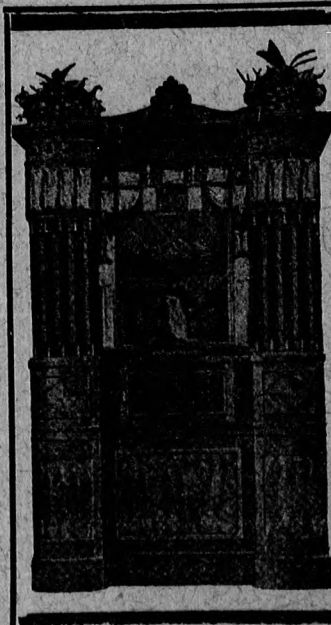
Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!
1904. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Közföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY-forrás

szénsavval telített ásványvize hasznos ital **étvágyzavaroknál**
és **emésztési nehézségeknél.** A legtisztább és **legegész-**
ségesebb asztali és borvíz. Hathatós **szomjcsillapító.** —
Vidékre és külföldre **szállítási díjmentes** szállítás. — Kérjen
árjegyzést. — Szénsavtelítés-nélküli töltés is rendelhető, mely
hasonló **enyhesége** folytán pótolja a francia Evian és St.
Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat Budán.

A gyors meggazdagodás titka
megtudható

ELSO MAGYAR ZENEAUTOMATA
kölcsonzó és eladási intézet
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13.

Allandóan nagy mintaraktár!
Minden érdeklődőnek vételköte-
lezettség nélkül bemutatjuk mű-
ködésben úgy villany, mint súlyra
berendezett, tehát üzemeltetés
nélküli zenéinket, a melyekért
5 évi jótállást vállalunk.
Csekély havi részletfizetésre és
hetenkénti hengercsere. Zenéink-
ben a modern technika minden
víványa, mandolin, xylophon-
hegedű stb. be van építve. Meg-
hívásra az ország bármely rész-
ében felkeressük az érdeklődőket.
**Pénzbedobásra jár, tehát ön-
magát kifizeti. Nincs kockázat.**

Havibérlét 20 kor-tól kezdve
Használt automaták félárban.

TRANSYLVANIA SEC

Louis François & Co.

császári és királyi udvari szállítók,

Fürdő Szász Coburg Góthai Herceg Ő Fensége szállítói

BUDAFOK.

16 elsőrendű kitüntetés.

□□□ Hors Concours. □□□

FÓRAKTÁR:

VÉDJEGY.

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG

BORHEGYI FERENCZ

RUDA ES BLOCHMANN UTODAI

TELEFON: 35-79.

TELEFON: 36-66.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR

BUDAPEST, V., AKADÉMIA-U. 16.

Sürgöncim: François Budafok.

TELEFON: Budafok 15. szám.

MEGHIVÁS.

Ó-borok nagy választékban!
Kiváló új fajborok! ::

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvény-Társaság. -

Elnök: Nagyméltóságú dr. Kállay Zoltán valóságos
belső titkos tanácsos, Hevesvármegye főispánja.

Igazg. székhelye: Gyöngyös, Főtér, Luby-ház (új bankpalota).
Postafiók 1. — Telefon 99. — Sürgöncim: Visontai átra.

Ó — 1908—1911 évjáratu — és új fajborok.
Pecsenye, csemege, szomorodni és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. — Évi termés 12,000 hektóliter.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepi
pincészetünk megtekintésére szükségletük méltányos
árban, idejekorán való biztosítása céljából

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmin (som), Hárs-levelű,
Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mus-
tos, Madelein, Kadarka. Otelló, Oportó, Burgundi, Kabinet.

Budapesti képviselő: X. Bányá-
utca 12. Telefon-szám 122-41.

Zala-Vas- és Somogy megyei képviselet: Polgár Dávid és Társa urak
Budapest, VI., Frangepán-utca 12

Erzsébetfalvai képv.: Lauer József ur Erzsébetfalva, Sebestyén u. 3.

Szálloda

A Dunántul egyik legforgalmasabb városában 27 éve fennálló
szálloda 35 modernül berendezett szobával (villanyvilágítás,
vizvezeték stb.) jól látogatott kávéházzal, étterem és vendéglővel,
mozi 350 ülőhelyvel, teljesen felszerelt pincézével
családi okok miatt igen jutányos áron eladó. — Ajánlatok
«Vagyonszerzés» jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek,
Ügynökök kizárva.

TUNGSRAM DRÓTLÁMPA

huzott dróttal.

Egyszerűsége!

Egyszerűsége!

Egyszerű

**Izzólámpa és Villamossági
Részvény-társaság, Ujpest.**

Telefon: 78-52, 78-53, 78 54, 10-01. Sürgöncim „Ampère“

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.